

EL PAPA INSTA ELS DIRIGENTS MUSULMANS A CONDEMNAR QUALSEVOL INTERPRETACIÓ EXTREMISTA DE LA RELIGIÓ

El fonamentalisme: «no» a Déu

«La societat del
desconeixement»

P 2

«El no sentit del
terrorisme religiós»

P 5

«"Charlie Hebdo"
i Ratisbona»

P 11

«El jihadisme homicida»

P 12

El papa Francesc ha encapçalat els missatges de condemna de l'Església catòlica en referència als atemptats de París. Durant dos dies, la capital francesa va ser escenari del terror causat pel fonamentalisme islàmic. El terror ha arribat a Europa, sí, però el papa Francesc ha recordat novament totes les persones, entre les quals les comunitats cristianes, que viuen la por i la persecució als països on l'Estat Islàmic actua de forma dramàtica. Dies després, en el seu discurs

El juny del 2014, el papa Francesc, Shimon Peres, Mahmud Abbas i Bartomeu I van plantar una olivera al Vaticà com a símbol de la pau.

al cos diplomàtic, el papa Francesc va alertar sobre «la propagació del terrorisme de caràcter fonamentalista». «De fet», va dir, «el fonamentalisme religiós, abans fins i tot de

descartar éssers humans perpetrant massacres horribles, rebutja Déu, i el relega a simple pretext ideològic». «Espero», va afegir, «que els dirigents religiosos, polítics i intel·lectuals, es-

pecialment musulmans, condemnin qualsevol interpretació fonamentalista i extremista de la religió, que pretengui justificar aquests actes de violència».

La petjada profunda del bisbe Joan Carrera

Agustí Codinach

El qui fou bisbe auxiliar de Barcelona, Joan Carrera, va deixar una petjada profunda en totes les persones que el van conèixer i tractar. Més de sis anys després de la seva mort, se'l continua recordant amb gran estimació i amb la voluntat de fer perviure el seu llegat. Mostra d'aquesta inquietud és la presentació de la seva primera biografia en un acte celebrat a l'auditori del Palau de la Generalitat de Catalunya. El llibre *Joan Carrera. Un bisbe del poble*, de Joaquim Ferrer i Francesc Teruel, ha estat publicat per Editorial Mediterrània. P 20 i 21

Sumari

P 7 Haití: cinc anys del terratrèmol

P 10 Ecumenisme de reconciliació

P 16-17 Festa de Sant Antoni Abat

P 24 Congrés sobre Teresa de Jesús i Enric d'Ossó

P 25 In memoriam: Paulino Castells

Editorial

La societat del desconeixement

El nostre setmanari ha volgut dedicar en aquest número una especial atenció als reprovables atemptats terroristes de París que han ensagat el començament de l'any 2015. Davant d'ells, i encara commoguts, volem compartir amb els nostres lectors una triple reflexió: com a cristians, estem diametralment oposats a la revenja, sigui quina sigui i vingui d'on vingui. En aquest punt, discrepem d'alguns seguidors de les altres tradicions monoteïstes. Això no significa que, en el decurs de la història els cristians, pecadors, no ens hàgim allunyat de l'evangeli també en aquest punt. Però l'ètica del perdó és la més allunyada a l'ús de la revenja. Això ho saben els que són proclius a mofar-se també dels símbols i personatges cristians i es veuen amb cor de fer-ho sabent que no hi haurà una resposta irada.

Com a ciutadans, deplorem l'ús de la violència terrorista. Però, seguint el consell del president Hollande, tampoc no volem estigmatitzar els musulmans que viuen i treballen a Europa. L'islam en si no és violent. Ens dol que des de diverses instàncies polítiques es capitalitzin aquests fets luctuosos per fer créixer la por i atiar el foc de la islamofòbia. Els atemptats fonamentalistes de París són un greu advertiment a la nostra precària convivència multireligiosa. Quin coneixement

tenim de l'Alcorà? I de la Bíblia? I dels seus ensenyaments, ritus i costums? Quina formació pública reben els infants musulmans a les nostres escoles? Com eduquem en el respecte a la llibertat religiosa? Massa sovint s'oblida que aquest és un dret de la persona i que la laïcitat —tan solemnement invocada— és només un principi d'ordenament constitucional que està al servei d'aquella. En una societat que molts anomenen pomposament «del coneixement», ens dol que hi hagi un desconeixement tan flagrant de les altres tradicions religioses i àdhuc de la pròpia.

Com a comunicadors ens dol molt la massacre dels periodistes de la redacció del setmanari *Charlie Hebdo*. Però alhora ens preguntem fins a quin punt els diversos mitjans de comunicació de masses, potser en ares de capturar audiència, no vulneren sistemàticament els codis ètics de la professió periodística. Un necessari examen de consciència davant d'uns fets que a ningú no deixen indiferents.

Una antiga màxima entre els historiadors deia: «Quan França es constipa, Europa esternuda.» Cal estar molt atents, doncs, al que s'esdevé al país veí que, a més, té una tradició de convivència, de reflexió i fins de legislació en matèria religiosa molt més antiga que la nostra.

Un nou llindar

Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe auxiliar de Barcelona

Déu és amor!

La commoció ciutadana que vivim arran de l'atemptat terrorista dirigit al setmanari parisenc *Charlie Hebdo* i amb el resultat de nombroses víctimes, a les que s'hi han afegit les qui ho han patit en un mercat jueu, ens té atònits i desconcertats. Ho veiem en les multitudinàries manifestacions contra el terrorisme i a favor d'una forma de conviure en pau que retorni la confiança i la seguretat als ciutadans. No podem justificar de cap manera la magnitud d'aquesta barbàrie contra la dignitat de les persones i dels pobles.

A més de la immediata reacció d'indignació i rebuig i havent vist que a l'atemptat terrorista s'hi implicava el nom de Déu, no puc sinó afirmar —com també ho estan manifestant dirigents de les diverses religions i confessions cristianes— que la violència és el més contrari a Déu, ja que creiem que «Déu és amor!». Ho estem llegint justament aquests dies després de l'Epifania i la pregària que no cessa està rebent aquesta llum: «Tothom qui estima és fill de Déu: ha nascut d'ell i el coneix. Els qui no estimen no coneixen Déu, perquè Déu és amor» (1Jn 4,7-8). I la proposta d'actuació és aquesta: «Estimats meus, hem d'estimar-nos els uns als altres, perquè l'amor ve de Déu.» El resultat no es fa esperar: «On hi ha amor no hi ha por, ja que l'amor, quan és complet, treu fora la por!» (1Jn 4,18).

L'amor de Déu ens uneix a tots, cristians, jueus i musulmans, i a tantes persones de bona voluntat. Són molts els qui diuen que de cap manera pot associar-se el terror del crim amb el Déu que estima, que és tot amor, bondat, tendresa, misericòrdia, fidelitat, perdó i pau. És el que hem après de Jesucrist i el que creuen els homes i dones de bona voluntat de totes les religions. Déu no crea ni vol el mal per a ningú, Déu no és el resultat de les nostres accions de domini i terror, sinó tot el contrari. La identitat «religiosa» d'una persona és precisament la seva forma gratuïta d'estimar i la llibertat de fer sempre el bé a tothom. Eduquem-nos i eduquem perquè sigui així.

L'efemèride de la setmana

Dia 21 de gener del 1506: El Vaticà funda oficialment la Guàrdia Suïssa.

*CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Pérez Ansótegui, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patrícia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Xavier Adsarà, Àngel Almazan, Daniel Arasa, Josep-Miquel Bausset, Pilarín Bayés, Rosa M. Boixareu, Joan Botam, Jaume Castro, Agustí Codinach, Antoni Coll, Fernando Cordero, F. Diego Espuny, Josep Gil, David Guillén, Joan Guiteras, Justo Lacunza, Dani Majà, Josep M. Massana, Joan A. Mateo, Victòria Molins, Glòria Monés, Josañ Montull, Consol Muñoz, Francesc Nicolau,

Joan Pallarès-Personat, Joan Piñol, Jordi Piquer, Ramon Prat, Armand Puig, Quique, Josep Rius-Camps, Lluís Serra, Blanca Serres, Sebastià Taltavull, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat

(Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra.

C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.
Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 135 €

Gibraltar i Portugal: 135,01 €

Resta d'Europa: 213,25 €

Amèrica i Àfrica: 250,01 €

Àsia i Oceania: 325,05 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

El fonamentalisme rebutja Déu

El Papa insta la comunitat internacional a adoptar mesures concretes a favor de la pau

Manifestants musulmans a París.

Redacció
 Barcelona

#PrayersForParis és el *hashtag* que va crear el papa Francesc al seu compte de Twitter arran de l'atemptat perpetrat contra el setmanari satíric francès *Charlie Hebdo* el dia 7 de gener. L'endemà, en la missa celebrada a la capella de Santa Marta, el Papa va resar novament per les víctimes de l'atemptat.

«L'atemptat», va dir, «ens fa pensar en tanta crueltat; en la crueltat humana; en tant terrorisme, sigui en el terrorisme aïllat com en el terrorisme d'Estat. La crueltat de la qual és capaç l'home! Resem en aquesta missa per les víctimes d'aquesta crueltat. Tantes! I resem també per les persones cruels, perquè el Senyor els canviï el cor».

Dies després, en el seu discurs al cos diplomàtic, el papa Francesc va alertar sobre «la propagació del terrorisme de caràcter fonamentalista». «De fet», va dir, «el fonamentalisme religiós, abans fins i tot de descartar éssers humans perpetrant massacres horribles, rebutja Déu, i el relega a simple pretext ideològic».

Així, el Papa va fer una crida a tota la comunitat internacional perquè adopti mesures concretes a favor de la pau i la defensa dels qui pateixen les conseqüències de la persecució i es veuen obligats a abandonar casa seva. En la ment i el cor, el papa Francesc hi tenia les comunitats cristianes al Pròxim Orient, i també als països africans com Nigèria, Líbia, la

República Centreafricana o Sudan del Sud. «Espero que els dirigents religiosos, polítics i intel·lectuals, especialment musulmans, condemnin qualsevol interpretació fonamentalista i extremista de la religió, que pretengui justificar aquests actes de violència», va manifestar el Pontífex hores abans de partir rumb a Sri Lanka i les Filipines.

Cultura de la pau i l'esperança

El papa Francesc va voler deixar clar que el fonamentalisme de qualsevol tipus, encegat per l'odi i que mata sense compassió, no té res a veure amb la religió ni amb Déu. Així mateix, el Pontifici Consell per al Diàleg Interreligiós va fer una crida a la construcció de la pau.

Segons va manifestar aquesta institució vaticana presidida pel cardenal Jean-Louis Tauran, és imperatiu «oposar-se a l'odi i a totes les formes de violència que destrueixen la vida humana, violen la dignitat de les persones, soscaven radicalment el bé fonamental de la convivència pacífica entre les persones i els pobles, més enllà de les diferències de nacionalitat, de religió i de cultura».

En aquest sentit, els líders religiosos estan cridats a fomentar encara més la «cultura de la pau i l'esperança», capaç de superar la por i de tendir ponts entre les persones.

De la seva banda, la Conferència de Bisbes de França i el cardenal André Vingt-Trois, arquebisbe de París, van

Tuits de condemna

PAPA FRANCESC
 #PrayersForParis

CARDENAL MARTÍNEZ SISTACH, arquebisbe de Barcelona

La més ferma condemna per l'atemptat de París. Cal treballar pel diàleg, la convivència i curar els orígens i les causes de l'odi

JAUME PUJOL, arquebisbe de Tarragona

La violència és injustificable. Treballem sempre a favor de la tolerància, la pau i la concòrdia. Si ho fem possible millorarem aquest món

ENRIC VENDRELL, director General d'Afers Religiosos

«L'amor és més fort que l'odi.» Tots els nostres pensaments estan amb #CharlieHebdo

SOR LUCÍA CARAM, dominica de Manresa

El fonamentalisme i la intolerància són una amenaça a la humanitat. Qualsevol violència en nom de Déu és una profanació de la religió

insistir en la condemna als atemptats i en la necessitat de construir relacions de pau i de respecte mutu en la nostra societat.

El veritable islam és pacífic

En el cas de Catalunya, les mostres de rebuig dels atemptats van arribar des d'amplis sectors de l'Església. Els arquebisbes de Barcelona i de Tarragona, així com el pare abat de Montserrat van condemnar l'atemptat i van animar a defensar la convivència pacífica entre les persones i els pobles.

Perquè representen el conjunt de religions presents a casa nostra, va ser molt significatiu l'acte convocat pel Grup de Treball Estable de les Religions (GTER), que va comptar amb la presència d'Enric Vendrell, director general d'Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya. En el seu manifest de condemna, el GTER va recordar que «el veritable islam és pacífic i no dona suport ni permet violències i encara menys homicidis».

El GTER va manifestar que vol continuar treballant «a fi que no es malmeti la convivència social de què gaudim a Catalunya entre les diverses religions i entre les religions i la societat», perquè «totes les religions, enteses correctament, són factors de pau i de convivència».

El GTER està format per l'Església catòlica, la comunitat evangèlica, l'Església ortodoxa, la comunitat musulmana, la comunitat jueva i, a través del Consell Interreligiós, s'in-

PAPA FRANCESC
«Espero que els dirigents religiosos, especialment musulmans, condemnin qualsevol interpretació fonamentalista i extremista de la religió»

tegren les altres religions presents a casa nostra.

Prou violència

El Centre Delàs d'Estudis per la Pau (Justícia i Pau) va condemnar l'atac però també va alertar d'una altra temptació: la de combatre la violència amb més violència. «Ens preocupa l'ús d'aquesta massacre per justificar noves mesures repressives, retallada de drets fonamentals i la progressiva militarització de la seguretat pública que des de fa uns anys es porta a terme no només a França sinó també a bona part d'Europa», va manifestar el Centre Delàs a través d'una comunicat.

També va alertar d'un altre perill a què pot conduir l'atemptat: l'increment de la xenofòbia i, en concret, «de la islamofòbia que recorre Europa i que des de partits d'extrema dreta tant a casa nostra com a França ja ha començat a utilitzar aquesta tragèdia per criminalitzar tota la comunitat musulmana i per exigir-li explicacions per uns actes dels quals només són responsables els seus perpetradors».

En el mateix comunicat, el Centre Delàs fa evident la seva inquietud respecte l'escenari polític que ara es desplega, i que segurament comporti l'adopció de «mesures excepcionals» destinades a reforçar el control i la vigilància de l'estat sobre la ciutadania. Al mateix temps, lamenta la desigual cobertura que reben en els mitjans de comunicació «els freqüents assassinats mitjançant *drones* armats nord-americans al Pakistan, al Iemen o a Somàlia».

Boko Haram causa el terror a Nigèria.

Pirates informàtics ataquen una web catòlica

Joan Piñol / Barcelona

El mateix dia que els germans Kouachi assaltaven la redacció del setmanari *Charlie Hebdo* tenia lloc un altre atac jihadista. Uns pirates informàtics van bloquejar durant dues hores el lloc web d'iMisión, una entitat catòlica d'evangelització per internet. Aquest segon atac no va vessar la sang de ningú però va tenir un efecte simbòlic considerable. Mentre els terroristes assassinaven periodistes, un grup d'activistes islàmics assaltava una web que es dedica especialment a ajudar els missioners.

Com detalla la religiosa Xiskya Valladares, el dimecres al matí van descobrir que el lloc web estava bloquejat i a la portada apareixia una gran bandera negra de l'Estat Islàmic (EI) acompanyada d'unes lletres en àrab: «No hi ha més Déu que Al·là i Mahoma és el seu profeta.» iMisión va denunciar els fets a la policia que ja està investigant el cas. Tot i així, els atacants van esborrar tot rastre per evitar que se sabés des de quin ordinador operaven.

Aquest tipus d'atac informàtic contra llocs web catòlics és una de les especialitats de l'Estat Islàmic. Els terroristes fan propaganda del seu ideari a través de les xarxes socials i recluten joves per anar a combatre a Síria o l'Iraq. De fet, la responsable d'iMisión reconeix que a través de les xarxes socials reben moltes amenaces. «Estem rebent missatges en àrab de l'EI però també missatges en castellà des de grups com "El Siervo de Alá" que ens intenten convertir a l'islam», explica la

germana Valladares. Ara temen que els seus perfils a les xarxes socials siguin atacats com ja ho ha estat el seu web.

Una de les raons que van convertir iMisión en un objectiu dels jihadistes és la seva campanya a internet a favor dels cristians refugiats a l'Iraq. El diumenge 28 de desembre, dia dels Sants Innocents, van llançar una acció a Twitter amb el suport de la Fundació Ajuda a l'Església Necessitada per donar a conèixer la situació dels cristians iraquians. Entre les 21.30 h i les 22.30 h d'aquell dia milers de persones van escriure missatges en favor dels cristians perseguits. En total, hi va haver més de 9.600 missatges i 13,3 milions de missatges compartits. En conjunt, el missatge #iNavidadIrak va ser el tercer *rending topic* mundial (els temes més compartits del moment) i es va mantenir com a *rending topic* a Espanya durant més de 12 hores.

Aquesta campanya va ser el colofó a la missió especial d'Ajuda a l'Església Necessitada que va portar tres espanyols a visitar els refugiats iraquians. Un d'ells era la mallorquina de la Congregació de Puresa de Maria, Xiskya Valladares, que també és la principal responsable d'iMisión. Passar el Nadal amb els refugiats va ser una experiència especial. «Ara ja no són un simple nombre per mi, sinó rostres amb les seves històries concretes. Perquè no es tracta només dels massacrats, sinó també de tots els que en un minut ho han perdut tot, que han hagut de fugir i viure ara refugiats enmig del fred més terrible i la més crua pobresa», explica Valladares en una sentida crònica.

El no sentit del terrorisme religiós

Armand Puig i Tàrrach
 Degà de la
 Facultat de Teologia
 de Catalunya

Les religions tenen diversos desafiaments en el seu camí d'aproximació a l'Absolut i a l'Inefable. Un dels més difícils és que alguns dels qui es diuen creients empen el nom de Déu per matar altres persones, sovint de forma indiscriminada, creients o no creients, a voltes fins i tot persones que pertanyen a la mateixa religió. El terrorisme que invoca el nom de Déu ataca les conviccions de molts homes i dones que comparteixen la fe dels assassins i és una agressió a tot creient. De fet, la blasfèmia més gran contra Déu és la de mostrar-lo com a Déu de la violència, en comptes de reconèixer-lo com a Déu de la pau —que és el seu veritable nom! El terrorista que mata, a voltes deixant la pròpia vida en l'acció criminal, no dona culte a Déu sinó a una ideologia de mort que pren Déu com a justificació de l'odi i de la violència que projecta sobre persones innocents. Aquell que mata, convençut que amb la seva acció compleix la voluntat divina, no defensa la causa de Déu. Caphome de religió, just i misericordiós, no presentarà mai Déu com Aquell que exigeix la mort i aplaudeix la destrucció de la vida, que és do diví i, per tant, sagrada. El terrorista que pensa que massacrant innocents anirà al paradís no s'adona que el paradís és el lloc de la vida eterna al qual difícilment es pot entrar després d'haver matat en el nom del Déu de la vida.

Existeix un veritable drama intern en determinades persones i pobles que porta alguns a deixar-se convèncer i esdevenir missatgers de la mort. Allò que els mou a actuar d'aquesta forma és el convenciment que han estat «cridades» per Déu, que són objecte d'una «elecció providencial». Per això pensen que fer morir —i eventualment fins i tot a morir ells mateixos— és un acte suprem de religiositat i de fe. Per aquest motiu, hi ha qui els instrueix com a veritables màrtirs, destinats a rebre una recompensa extraordinària en el paradís. Hi ha molts terroristes religiosos que han estat captats en nom de Déu perquè

caiguessin a la trampa d'una violència justificada amb el crit d'«És Déu que ho vol, sigues coratjós i mata, no perdràs la vida, sinó que Ell t'omplirà de béns en el món que vindrà!».

El qui decideix matar innocents en nom de Déu, per pròpia voluntat o per la influència perversa d'altres, ha capgirat i traït els principis de la religió que professa. Ell pensa que és un gran creient quan, de fet, és un creient que ha caigut a les mans del príncep del mal, el senyor de la mentida i de la violència. Com es pot arribar a pensar que Déu demani la violència cega i sense rostre per part dels qui ni miren els ulls de les víctimes ni veuen en elles un ésser humà? Qui pot caure en una deshumanització tan clamorosa que l'altre, un ésser humà, perdi la seva veritable naturalesa?

El terrorista religiós està convençut

que la seva interpretació fonamentalista del text revelat és l'única possible i que les altres interpretacions són errònies. La seva experiència religiosa s'ha foraviat: la paraula «Déu» és, per a ell, sinònim de mort i no de vida, d'odi i no de misericòrdia. Per això creu que la violència assassina queda justificada per la religió, que la fi justifica els mitjans. Déu i la religió s'han convertit en una coartada. Tot queda justificat. El xantatge fet en nom de la religió és absolut. L'apel·lació a la llei natural i a la consciència són irrellevants. Triomfa una interpretació maniquea i extrema de la realitat, en la qual la veritat és tota meua i la resta són enemics i adversaris. El terrorista religiós trepitja el bri de compassió que existeix en el fons de qualsevol persona humana.

La persona fanàtica considera que la seva posició és única i, per aquest

motiu, exclou totes les altres. El fanàtic no es deixa judicar per ningú, i se sent en grau de judicar tothom, considera que la seva experiència religiosa és irreprotxable, i no té el més mínim sentit de pecat o transgressió. Practica una mena d'arrogància espiritual, cultivada per l'odi, que el porta a considerar justa qualsevol violència, tant si es tracta de defensar com de difondre la seva idea —més ben dit, la seva ideologia de mort. El terrorista religiós està del tot segur d'ell mateix, mai no reflexiona, mai no es pregunta pel que ha fet. Actua d'acord amb les conclusions falses derivades de premisses no menys falses. Practica un relativisme moral gairebé absolut: importa molt poc qui és assassinat, la finalitat ha de ser aconseguida. El terrorisme religiós nega la persona humana i, per tant, és la negació de Déu.

10è aniversari de Flama

L'Agència Cristiana de Notícies **FLAMA** celebra el seu desè aniversari amb un acte el dimecres 21 de gener a les 19 h a la parròquia de Betlem de Barcelona (c/ del Carme).

Hi haurà una conferència a càrrec de Mn. Xavier Morlans sobre *El paper dels mitjans de comunicació en la nova Evangelització*.

Posteriorment, se celebrarà una Eucaristia presidida per Mn. Joan Costa, consiliari de la Federació de Cristians de Catalunya.

L'acte finalitzarà amb un pisolabis

RENOVACIÓ CARISMÀTICA CATÒLICA EN L'ESPERIT DE CATALUNYA (RCCeE)

Trobada anual. Dies 24 i 25 de gener.

Lloc: La Balmesiana. Carrer Duran i Bas, 9.

Predicador: P. Lázaro Iparraguirre.

Lema: «He vingut a calar foc a la terra» (Lc 12,49).

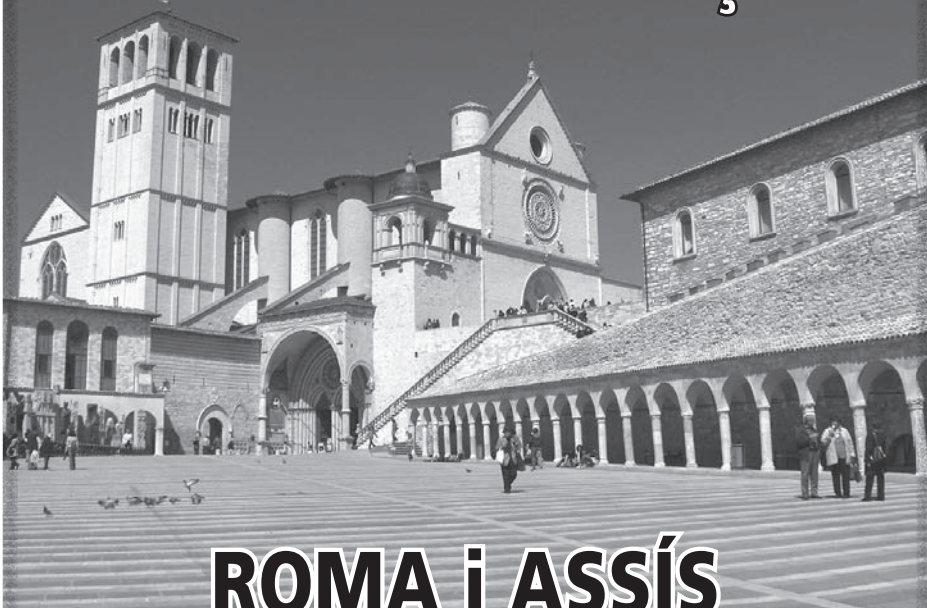
Hi sou tots convidats!

Informació: renovacio.cat o Marisa, tel. 639 463 419.

Pelegrinatges 2015

Del 2 al 5 de març

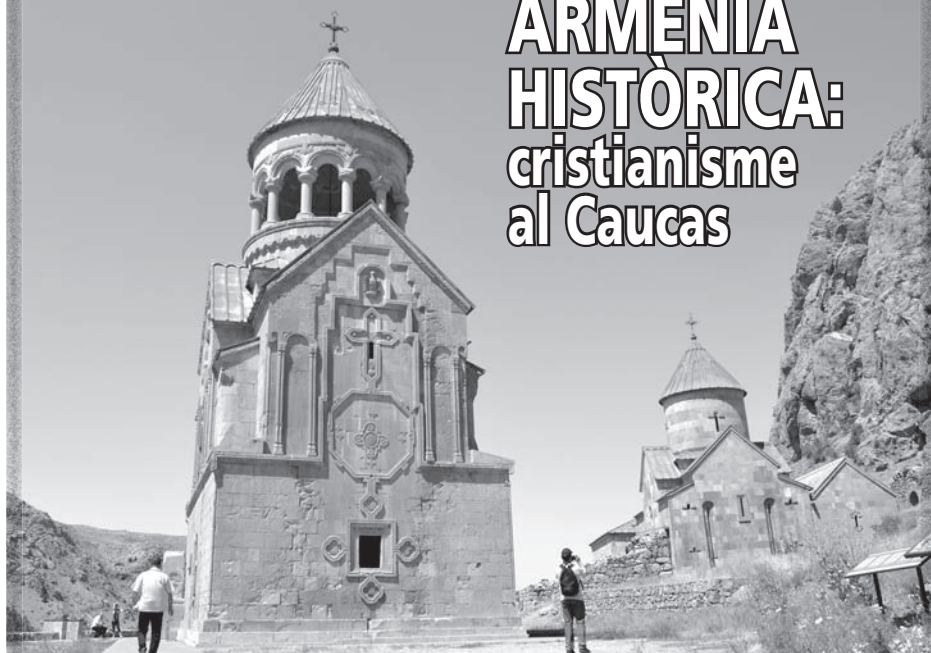

ROMA i ASSÍS

Assistirem a l'audiència
del PAPA FRANCESC

I visitarem els santuaris d'Assís,
Santa Rita de Cascia i Greccio

ARMÈNIA
HISTÒRICA:
cristianisme
al Caucas

Del 3 al 16 d'agost

Viatge a la descoberta dels antics i actuals llocs
sants armenis en un recorregut únic per tres
països: Geòrgia, Armènia, i el NE de Turquia.
Arribarem, entre d'altres llocs,
fins a la bíblica muntanya Ararat.

MARÇ / **Marroc** monumental

ABRIL / Setmana Santa / Pelegrinatge a
Santiago de Compostel·la i Fàtima

ABRIL / **Grècia:** Ruta de sant Pau

ABRIL / **13 - 20 Rússia Imperial:**
Moscou i Sant Petesburg

MAIG / **Uzbekistan:** La ruta de la seda

MAIG / **Roma:** Secrets del Vaticà

JUNY / **15 - 22** Pelegrinatge a **Terra Santa**

JUNY / **15 - 19 Nord d'Itàlia:** Ruta de Joan XXIII

JULIOL / **Canadà:** Costa del Pacífic

JULIOL / **Castella:** Ruta de santa Teresa d'Àvila

AGOST / **Etiòpia:** Ètnies, cristians i tribus del sud

AGOST / **Terra Santa i Petra**

SETEMBRE / **Indoxina:** Vietnam i temples d'Ankgor

OCTUBRE / **Turquia:** Ruta de sant Pau

OCTUBRE / **Japó:** Gran imperi d'Orient

NOVEMBRE / **Pèrsia:** Ruta bíblica

DESEMBRE / Llums de Nadal a **Nova York**

DESEMBRE / Pelegrinatge a **Terra Santa**

El Papa demana solidaritat amb Haití

Es compleixen cinc anys del terratrèmol que va assolir l'illa

Ràdio Vaticana
Ciutat del Vaticà

El Vaticà va acollir recentment una jornada amb el lema «La comunió de l'Església: memòria i esperança per a Haití a cinc anys del terratrèmol». Aquesta iniciativa va ser promoguda pel papa Francesc i van participar-hi bisbes de la cúria vaticana i de la Conferència Episcopal d'Haití, el cos diplomàtic de Llatinoamèrica davant la Santa Seu i nombroses institucions eclesials que treballen en la reconstrucció del país.

Francesc va manifestar el seu agraïment als bisbes haitians i a totes les institucions que representen, amb un pensament especial envers els fidels que es van dedicar a les tasques d'auxili després de la tragèdia. El Bisbe de Roma va expressar que amb l'ajuda proporcionada s'ha posat en relleu que l'Església és un gran cos, on els diferents membres es fan càrrec de les seves dificultats i on el servei a la caritat troba la seva raó profunda. El Pontífex va constatar que s'ha treballat molt i bé, però que encara queda molt per fer. Segons el Papa, el treball que queda es basa en tres pilars: la persona humana, la comunió eclesial i l'Església local.

Per a Francesc, la primera preocupació ha de ser ajudar tothom a viure plenament com a persona, cosa que implica que cada persona a Haití ha de complir amb el necessari des del punt de vista material i que pugui viure la seva pròpia llibertat, les seves responsabilitats i la vida espiritual i religiosa.

Un segon aspecte és que a Haití s'ha visibilitat una bona cooperació de moltes institucions eclesials i de molts fidels. Per això, va afirmar que aquesta pluralitat de subjectes i d'apropament a l'obra d'assistència i desenvolupament és un factor positiu, perquè és signe de vitalitat de l'Església i de la generositat de moltes persones. En aquest sentit, va assenyalar que «la comunió testifica que la caritat no només és ajudar els altres, sinó que és una dimensió que impregna tota la vida, trenca totes aquestes barreres de l'individualisme que ens impedeixen unir-nos».

L'últim punt que va tractar el Papa va ser la importància de l'Església local. Per això, va demanar que l'Església haitiana ha de ser «cada vegada més viva i fecunda, per donar testimoni de Crist i per fer la seva contribució a l'avenç del país». I va insistir: «El testimoni de la caritat evangèlica és eficaç quan està sostingut per la relació personal amb Jesús en la pregària, en l'escolta de la Paraula de Déu i en la participació dels sacraments. Aquí rau la força de l'Església local.»

Reconstruir el país

El president de la Comissió Pontifícia per Amèrica Llatina, el cardenal Marc Ouellet, va assegurar que aquesta jornada brindava «una mirada d'esperança per valorar tot el que s'està fent per la reconstrucció material i espiritual del país» i proporcionava «alè al poble

Reconstruint el futur d'Haití

Xavier Adsarà
Director de la Fundació NPH Espanya

Haití és en l'actualitat un dels països més pobres i menys desenvolupats del món, una situació que s'ha agreujat a causa del terratrèmol que el 2010 es va cobrar les vides de més de 300.000 persones i va deixar sense casa més d'un milió. Avui dia, després de cinc anys d'aquest sisme devastador, l'Organització de les Nacions Unides per a l'Alimentació i l'Agricultura (FAO) assegura que el 65% de la població haitiana viu per sota del llindar de la pobresa i que el 22% dels infants de 6 a 59 mesos pateixen desnutrició crònica.

Des de fa 28 anys, la nostra Fundació treballa a Haití i hi desenvolupa accions humanitàries que després del terratrèmol s'han vist més necessàries que mai. L'assistència i la cobertura d'aspectes tan essencials per a la població com la salut, l'educació i la nutrició han estat i continuen sent prioritàries, perquè per a la majoria d'haitians són necessitats que encara avui no tenen cobertes. Amb tot, les tasques de captació de fons portades a terme des d'Espanya també han contribuït al desplegament d'un programa de desenvolupament productiu denominat *Francisville*, que ha ajudat a enfortir el teixit econòmic i social de la comunitat haitiana.

En el marc del nostre suport a Haití, des de la Fundació NPH Espanya —una de les que tenen més activitat en l'actualitat a Haití— juntament amb Mans Unides hem posat en marxa una de les primeres iniciatives de producció i comercialització pesquera al país després del terratrèmol del 2010. El projecte, que ajudarà més de 1.000 infants de la zona de la capital —Port-au-Prince—, ha comptat així mateix amb el suport del soci local Nos Petits Frères et Soeurs (NPF) i ha culminat recentment la seva primera fase amb la construcció d'una piscifactoria que permetrà als més petits menjar peix almenys un cop per setmana.

Iniciatives com aquestes ajuden la comunitat haitiana a fer front a les dificultats, però la nostra tasca no finalitza aquí. Necessitem l'ajuda de tots perquè els nens haitians puguin recuperar el seu somriure. Ens hi ajudeu?

Fundació NPH
c/ Elisa 23 - Barcelona
Tel. 934 342 029 - 639 153 153
www.nphhaiti.org
Caixabank 2100 0850 12 0200429048

haitià que sap posar-se dempeus i afrontar amb noblesa, dignitat i coratge, amb irrompible fe en Déu, la seva vida i el seu futur». En aquest sentit, el president de la Conferència Episcopal d'Haití, el cardenal Chibly Langlois, va reiterar la importància de la comunió.

Com a mostra del suport i proximitat de l'Església dels Estats Units a aquest país caribeny, també hi van ser presents bisbes nord-americans, entre ells el president de la Conferència Episcopal i arquebisbe de Miami, Mons. Thomas Wenski, que va destacar que «l'Església d'Haití és una Església propera al seu poble. És un poble que té molta fe i també molta resistència, molta capacitat per aguantar, per sobreviure».

També va participar en la trobada Càritas espanyola. El seu secretari general, Sebastián Mora, va explicar les prioritats de la feina feta a Haití i que es continuarà impulsant: «La primera és l'emergència social: aquesta quantitat de persones que no tenen assegurat l'aliment de cada dia a Haití... hem d'estar atents a l'atenció de les necessitats bàsiques de les persones. En segon lloc, potenciem molta feina educativa. Creiem que el futur d'un país es construeix des de l'educació, en valors, de qualitat perquè les persones puguin aprendre i construir un país.»

Finalment, el secretari de la Comissió Pontifícia per a l'Amèrica Llatina, Guzmán Carriquiry, va comentar que «el Sant Pare no només ha fet un discurs, un missatge molt important sobre la caritat, comunió, un missatge dirigit a l'Església local a Haití, a les organitzacions d'ajuda, sinó que ha volgut saludar tots els participants a l'audiència, i eren més de 130... la sol·licitud apostòlica del Papa, de la Santa Seu, abraça en la caritat els més pobres entre els pobres».

Universalitat i perifèries, característiques dels nous cardenals

Dos dels purprats que crearà el Papa són espanyols

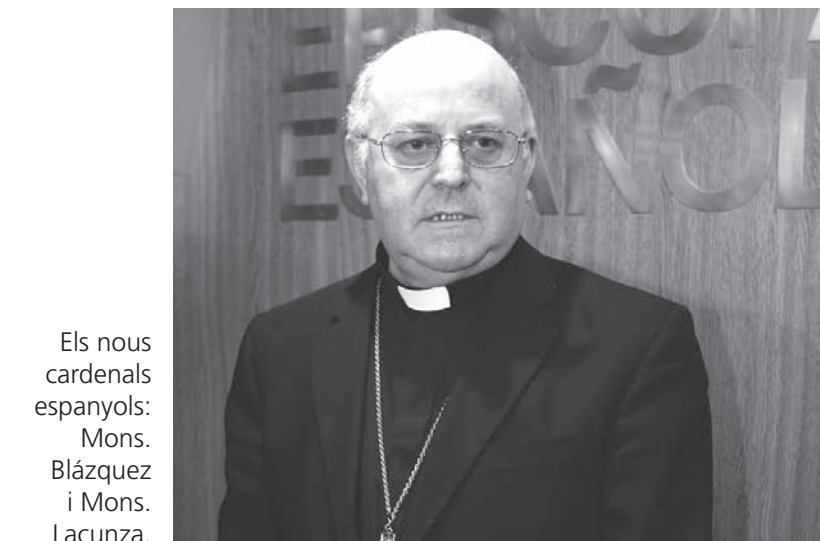
Agències

Ciutat del Vaticà

El 14 de febrer el Papa celebrarà un consistori en el qual crearà 20 nous cardenals (15 electors i 5 no electors) que pertanyen a catorze nacions que demostren «el vincle inseparable entre l'Església de Roma i les Esglésies particulars presents al món».

Entre aquests nous escollits hi ha dos espanyols: l'arquebisbe de Valladolid i president de la Conferència Episcopal Espanyola, Mons. Ricardo Blázquez, i l'agustí recol·lecte, Mons. José Luis Lacunza, bisbe de David (Panamà). Actualment, formen part del Col·legi Cardenalici 10 cardenals espanyols. D'ells són electors menors de 80 anys Lluís Martínez Sistach, Antonio M. Rouco Varela i Santos Abril.

El director de la sala de premsa vaticana, el P. Federico Lombardi, ha destacat la «universalitat» com «el criteri més evident» del Papa en el moment d'escollir els nous cardenals: «Hi ha representats catorze països, incloent-hi alguns que no tenen actualment

Els nous cardenals espanyols: Mons. Blázquez i Mons. Lacunza.

cardenal i alguns que no n'han tingut mai cap.»

El portaveu vaticà ha explicat que no hi ha nous cardenals per als Estats Units ni per Canadà «perquè ja tenen actualment un nombre significatiu i aquest nombre s'ha mantingut estable durant l'any passat». Així, ha comentat que «en relació amb el nombre de

120 electors, hi havia actualment o en els propers mesos dotze vacants al Col·legi Cardenalici. El Papa ha excedit lleugerament aquesta xifra, però s'hi ha mantingut molt proper, per la qual cosa ha estat substancialment respectada». A més, ha destacat que «la presència de països que no han tingut mai un cardenal és notable. Aquests països tenen comunitats eclesials que són petites o representen una minoria dins del seu país».

El P. Lombardi ha indicat que «el fet que només un dels nous cardenals sigui de la cúria romana també és destacable, mentre que els cardenals "romans" continuen sent al voltant d'una quarta part dels electors». També ha constatat que «les noves nominacions confirmen que el Papa no està lligat a les tradicions de les "seus cardenalícies" en les quals el cardenalat era considerat gairebé "automàticament" connectat a aquestes seus». En relació als emèrits nominats, el portaveu ha assegurat que «són un

Hi ha representats catorze països, incloent-hi alguns que no tenien actualment cardenal i alguns que no n'han tingut mai

reconeixement atorgat simbòlicament a alguns, però reconeixent els mèrits de tots».

El més jove dels nous cardenals és el bisbe de Tonga (Tonga), Mons. Soane Patita Paini, nascut l'any 1961; el més vell és l'arquebisbe emèrit de Manizales (Colòmbia), Mons. José de Jesús Pimiento, nascut l'any 1919.

L'endemà del consistori, Francesc presidirà una concelebració amb els nous cardenals. El 12 i 13 de febrer hi haurà un consistori amb tots els cardenals per reflexionar sobre les orientacions i propostes per a la reforma de la cúria.

cerers
des de
1862

CERABELLA

P.I. Can Clapés, 08181 Sentmenat (Barcelona)
T. 93 715 31 02 / Fax 93 715 02 51
CERERIA ABELLA
Sant Antoni Abat, 9, 08001 Bcn.
T. 93 441 09 07 / Fax 93 441 70 47
Boters, 5, 08002 Bcn. T./Fax 93 318 08 41
Comte Borrell, 41, 08015 Bcn. T.93 442 93 28

Església en sortida

El futbol i l'oració

Josep Maria Massana

Tothom sap que el papa Francesc és un aficionat al futbol. Com a bon argentí, sent passió per aquest esport. El seu club preferit és el San Lorenzo de Almagro, de la primera divisió argentina.

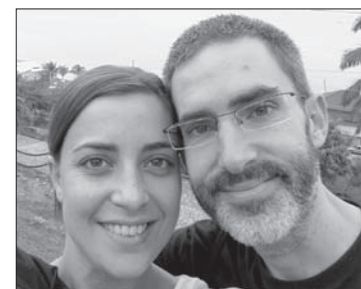
Aprofita aquesta passió per assenyalar la necessitat de l'oració anunciant Jesús. Quan va estar al Brasil, país que viu el futbol amb entusiasme, quan va parlar als joves en una vetlla d'oració, ho va fer amb termes esportius. Jesús no vol, els deia, que aspireu simplement a una copa mundial. No és suficient. Jesús us crida a jugar al seu equip. Però per poder apostar per Ell, necessiteu un bon entrenament. I com us heu d'entrenar per conservar-vos en forma? Amb l'oració, mitjançant el diàleg fidel i perseverant amb Jesús. S'ha de tenir cada dia una bona estona d'exercici i entrenament. Ell us donarà les consignes necessàries per fer un bon partit i no deixar-vos guanyar. S'ha de triomfar! Amb Jesús podem esperar i buscar la victòria!

D'aquesta manera el papa Francesc no només es va guanyar l'atenció dels oients, sinó que sobretot els va animar amb un entusiasme ferm per la persona de Jesús i la necessitat de l'oració. Ens hem d'unir a Ell i portar un pla seriós de vida espiritual i d'oració...

El Regne del cel, diu ell, és el major dels estadis, on hi cap tothom. L'entrada es compra amb molt d'entrenament. Per guanyar el partit hem de suar molt la samarreta, vivint com a cristians.

Carta des de... / **Hondures**

La nostra carta als reis

Blanca Serres i
David Guillén

Estimats Savis d'Orient,
Aquest any, el David i jo hem rebut el vostre millor regal: poder crear comunió amb els petits de Déu a Hondures. I crear comunió ens ajuda a estar en sintonia amb tota l'Església universal. Això significa tenir presents al cor de cadascú la gent que pateix, la gent que plora, la gent que necessita la Llum del Crist. Per això, aquest any la nostra missiva us demana una cosa especial.

Que no oblideu passar per les cases dels nostres dirigents polítics i autoritats, i els ajudeu a entendre que estan al servei de les persones que les han escollit, i que han de vetllar per la seva seguretat, la seva educació i el seu desenvolupament.

Que passeu també per les cases d'aquells que no han entès que l'única riquesa eterna és l'amor, i que la pau és l'únic camí per a la convivència de la humanitat.

Esperem que tingueu temps també, de passar per allà on no hi ha respecte per la vida, i l'home es creu omnipotent. Potser algun dia descobriren la força d'estimar i de servir a la vida, en l'espera de viure sempre en Crist.

Visiteu també el nostre papa Francesc, els nostres bisbes i tots els nostres sacerdots i animeu-los a ser fidels al missatge de Crist en la seva vida, i que sentin l'amor de Déu en els més petits, els humils, els desprotegits.

No oblideu tampoc deixar la vostra empremta a les cases on no s'entén un Nadal sense regals i papers d'embolcar, perquè Jesús no necessita ornamentació, i el seu missatge és el regal més autèntic i fructífer.

Al costat de cada regal, deixeu a les famílies el do de la saviesa. No el que trobeu de rebaixes, sinó el do d'una

Agustí Codinach

Blanca i David amb joves hondurenys.

saviesa que faci créixer units en l'amor, el respecte, la salut, el consell, la paciència, la comprensió i la gràcia de Déu.

No us oblideu de passar per les congregacions de religiosos i d'equips de missió de tot el món, perquè visquin també cercant ser sants com ho és la Sagrada Família: acollidors, justos, impulsors, pacients, comprensius, animadors, incansables!

A les parròquies de cada barri i de cada ciutat, deixeu-hi una miqueta d'ànims i de germanor per aprendre a descobrir en cada persona els dons que Déu els ha regalat, per poder continuar treballant en família pel Regne de Déu.

I finalment, us demanem que no us oblideu de cap nen

al món: que tinguin sempre al seu costat persones que els estimin i els ajudin a créixer estimant els altres i aprenent que el tresor més important és un cor tendre amb capacitat per acollir el missatge de Jesús. Benvolguts savis d'Orient, permeteu-nos que us demanem un altre desig més personal: si passeu pel bisbat de Trujillo a Hondures, deixeu-nos una loció antimosquits. Aquí els mosquits que més piquen són la vulnerabilitat, la violència, la pobresa, i el desànim. Si en trobeu alguna de ben potent, poseu-ne dos contenidors. Si no en trobeu, regaleu-li molta salut al nostre bisbe Lluís i als sacerdots i voluntaris de la diòcesi, perquè la seva tasca alleuja i rebaixa la cremor de les picades.

Gràcies per escoltar-nos.

(Inspirat en l'homilia de Mons. Lluís Solé i Fa, en la solemnitat de la Sagrada Família, 28 de desembre del 2014)

No hi ha lloc per a l'infant

Jaume Castro
Responsable de la
Comunitat de
Sant'Egidio
a Catalunya

L'evangeli de Nadal ens deixa un infant pobre ajagut en una menjadora, estimat i protegit pels seus pares, adorat pels pastors, visitat per savis vinguts d'orient i acollit pels ancians Simeó i Anna. Al centre hi ha un infant que ha nascut a la perifèria perquè no hi havia lloc per ell a la ciutat. És una plana evangèlica que ens demana no restar dos mil anys enrere i recordar que el Fill de Déu s'encarna de nou entre nosaltres.

A la ciutat no hi ha lloc per a l'infant. Podríem pensar que avui, en les nostres ciutats, és molt diferent. A més a més, Nadal és la gran festa dels infants. Però sabem que molts infants

i molts pobres tampoc no tenen lloc a la ciutat dels homes. Durant el Nadal hem sentit l'amargor per molts que no tenen casa, pels qui dormen al carrer, pels pobres. Durant l'any els portem una manta, quelcom per menjar, la nostra companyia i ajut. Per Nadal la Comunitat de Sant'Egidio fem festa amb ells en les esglésies i en els llocs més bonics perquè estiguin al centre. Perquè les nostres ciutats no perdin l'ànima i sàpiguen on està Déu i on està el pobre.

A la ciutat no hi ha lloc per a l'infant. Podria semblar exagerat. Però massa sovint no es volen els infants, molesten, s'utilitzen. Els infants utilitzats pel tràfic d'òrgans, venuts, prostituïts. Al món hi ha 168 milions d'infants que treballen, dels quals 85 milions són esclaus o es troben en condicions denigrants. Infants als qui se'ls ha robat la infància, la salut i la llibertat. Infants dels cristians refugiats al Kurdistan amb els yazidites, infants d'Alep,

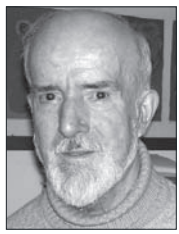
d'Ucraïna, de Nigèria colpits per la violència que no saben el que passa i que llegeixen el terror en els ulls dels grans. Pobres infants! Com els 141 que a mitjan desembre van ser assassinats a Peshawar pels talibans.

El papa Francesc ha recordat que «el tracte que es dona als ancians, com el que es dona als infants, és un indicador per veure la qualitat d'una societat». I en cada societat tenim una pregunta

«Els infants i joves d'avui criden desesperadament que hi hagi algú que els orienti i els estimi, que els posi límits i els doni esperança»

sobre el tracte amb els infants. Ens costa donar-los espai. A vegades no els volem perquè limiten el nostre «jo» o els sentim tan nostres, amb un sentit possessiu, que els ofeguem. Hi una certa incapacitat de ser pares i mares. Massa amics, col·legues o companys de camí i poc pares. Els infants i joves d'avui criden desesperadament que hi hagi algú que els orienti i els estimi, que els posi límits i els doni esperança.

Durant el Nadal amb l'infant Jesús ha tornat a entrar la tendresa, l'amor i la pau a la nostra societat, en un món que està esdevenint violent. El Nadal és una nova oportunitat per recomençar al costat dels pobres i els infants. El dia 1 de gener, dia dedicat a la pau, amb una marxa encapçalada significativament pels infants vam començar l'any amb un desig de PAU ARREU DE LA TERRA, solidaris amb el missatge que va fer el papa Francesc: «No més esclaus, sinó germans.»

Punt de vista

Joan Botam

Director del Centre Ecumènic de Catalunya

Els cristians del Brasil per la reconciliació

Els subsidis per a la pregària que, com cada any, ofereixen conjuntament als cristians d'arreu del món el Pontifici Consell per a la Unitat Cristiana i la Comissió Fe i Constitució, del Consell Mundial de les Esglésies, seguint una metodologia que permet d'arribar a les bases, s'han basat, per al 2015, en un guió elaborat pel Consell Nacional de les Esglésies Cristianes del Brasil (CONIC), el qual ha comptat, al seu torn, amb l'ajut d'una comissió d'experts, membres de les Esglésies que en formen part.

El Brasil viu als nostres dies una espectacular creixença, social, econòmica, cultural i religiosa. En tenim referències gràcies al testimoniatge i acció pastoral compartida del bisbe Pere Casaldàliga en cerca de l'evangeli viscut i, doncs, en lluita pel bé comú a favor dels més desvalguts, els *fazendeiros* i els indígenes. Al Brasil, aquesta lluita és, amb matisos, general, i, d'ençà de la independència, el 1822, una constant.

Com a terra d'immigració, Brasil és un mosaic de gent de colors que van del blanc al negre amb multitud de variants. Una diversitat que, malgrat tot, ha configurat un poble acollidor, amb voluntat d'anar sempre endavant democràticament. Als esforços primers de les petites comunitats eclesials, a partir del segle XIX, de les Esglésies de la Reforma i, finalment, del CONIC, amb la plena participació de l'Església catòlica, majoritària, no hi ha respost la inestabilitat

política, a causa de successius cops d'estat militars, els quals, en règim de dictadura, en especial a partir del 1964, han sotmès el país als mètodes violents de repressió, empresonament, tortura i mort.

És coherent que, per tant, en pensar la pregària per la unitat dels cristians, els nostres germans brasilers, sobre la base de Jn 4,1-39, hagin volgut subratllar les possibilitats de créixer junts en la diversitat i la unitat, per començar, focalitzant la reconciliació. El país no ha fet net pel que fa a la memòria històrica. Hi ha crims que segueixen impunes, discriminació, violència, injustícia social i desigualtats. Hi ha, com a contrapartida, però, voluntat de superació, de diàleg entre creients i no creients, de cooperació, d'elaboració d'un projecte nacional respectuós amb les minories i, sobretot, socialment just.

Pregar per la unitat significa per als cristians brasilers, i d'arreu del món, compromís amb les causes del Regne de Déu. Podria ser altrament? En un context com el seu, que és en part el nostre, la pregària comporta la presència de l'Esperit en nosaltres. El mateix Esperit que ens invita a dir, amb Jesús, Pare, a sentir-nos germans i germanes, a sortir, com Jesús, cap a Samaria, a demanar l'aigua del pou de l'altre, a compartir i junts mirar endavant, fidels als dons rebuts, mai tan nostres com quan els compartim. Amb un vas d'aigua fresca a la mà, per exemple, que algú (qui sigui) ens ha donat i nosaltres hem agraït.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Degà del Capítol Catedral de Barcelona
secretaria@catedralbcn.org

El naufrag

Un dia, un gran vaixell va naufragar. Va ser un esdeveniment notable, perquè la nau portava nombrosos viatgers. Els diaris i les emissores en van parlar. Tothom va arribar a la conclusió que no s'havia salvat cap passatger. Semblava impossible!

Tanmateix, no era veritat que ningú no hagués sobreviscut al naufragi. Hi hagué un supervivent que anà a parar en una petita illa. Era una persona de fe i pregava Déu que en tingués compassió, que pogués salvar-se. Prou mirava, una vegada i una altra, l'horitzó, però sempre igual: no apareixia res ni ningú en la línia interminable. Ple de fatiga espiritual, decidí construir-se una cabana: seria el seu refugi i els de les seves poques pertinences.

Un altre dia, com havia de fer tantes vegades, anà a veure si trobava quelcom per menjar. Quan retornà, s'estava cremant la barraca. Només faltava això! Ho havia perdut tot. Tingué un espant terrible i demanava a Déu per què li havia fet aquella mala passada.

L'endemà, sentí el soroll d'un vaixell. El venien a salvar! Quan estigué salvat preguntà com era que l'havien vist. La resposta del capità va ser clara: «Vam veure els senyals de fum que ens feies.»

El narrador anònim d'aquesta «historieta» conclou: «És fàcil enfadar-se quan les coses no van bé; però, no hem d'oblidar que Déu treballa les nostres vides enmig de les penes i els sofriments. La pròxima vegada que es cremi la teva petita barraca... pot ser simplement un senyal de fum de la gràcia de Déu. En totes les coses negatives que ens passin hem de dir-nos a nosaltres mateixos: Déu té una resposta positiva per això.»

No heu hagut de donar mai gràcies, més d'una vegada, per coses que no anaven bé i que, essent adverses, us van dur a una millor situació?

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà
ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net

La custòdia de Terra Santa franciscana

Després de la celebració de la missa del Gall, de la qual escrivia la setmana passada, queda la imatge a l'altar del pessebre, situat al mur on hi havia la menjadora dels ramats que s'hi podien refugiar. L'Infant Jesús va ser afortunat perquè va tenir un moble rústic i palla. Avui altres nens com Ell per aquestes terres, no tenen ni això. Aquest racó a les criptes del Naixement, que de vegades ni tan sols s'indica, és el lloc, parlant amb criteris arqueològics, que gaudeix de més autenticitat. Agenollar-se i pregar-hi és imitar el gest de Josep i dels pastors.

Terra Santa, ho dic sovint, entra pels peus del caminant, a l'arena dels camins, pels porus de la suor que estimula l'ambient. Avui no me'n desdic pas, però afegeixo una cosa fonamental. Aquella terra beneïda, la que va acollir els missatges inicials donats a Abraham, on va néixer el Salvador, està emparada espiritualment pels frares deixebles de Francesc d'Assís. Els ho va encomanar la Santa Seu fa segles. Custodien els llocs i custodien les persones, siguin foranes o del lloc. No ho hem d'ignorar, ni oblidar.

Per al viatger és una tasca callada, de la qual ni tan sols s'assabenta la majoria dels casos. El visitant es limita a mirar edificis, aprendre lliçons del que va passar en cada racó. Potser resa i s'emociona, al costat d'unes pedres i poca cosa més.

El meu primer pelegrinatge, l'any 1972, tenia una segona finalitat, a més de la pròpia del desplaçament. Havíem programat l'edició d'un audiovisual. Eren aquelles presentacions de diapositives amb una explicació sonora enregistrada en casset. Quan vam arribar a Natzalet hi vam trobar un cartell que advertia que no es podien fer fotografies. Un avís inesperat. Vam anar al superior i ens va rebre molt amablement. Ens va explicar que la basílica era un lloc de pregària i de celebració litúrgica, i que totes dues coses s'havien de respectar. Ara bé, no hi havia cap inconvenient perquè, quan tanquessin al migdia, féssim totes les fotos que volguéssim. El mateix es va oferir per acompanyar-nos. «Ho faig de bon grat», van ser les primeres paraules. Aquesta trobada amb el P. Justo Artaraz va ser l'inici d'unes relacions personals que han anat augmentant amb el temps. Un dia em va dir: «Et presento fra Ovidio Dueñas, ell et facilitarà tot el que necessitis.»

En una altra ocasió, vam arribar a Natzalet i se'ns va negar la residència en un lloc encarregat pel P. Justo. Allà manava qui manava i no un franciscà, encara que fos important. Vam anar a qui ens podia ajudar, i vam preguntar per algun frare espanyol. Va venir fra Rafael Dorado, un andalús de Triana. Ens va acollir amablement, sense trobar cap solució al nostre problema. Problema que no existia en realitat. Hi havia hagut una confusió. Providencialment vam conèixer el que continua sent un bon amic i una bona ajuda.

Fra Ovidio va morir fa més o menys un any. El P. Justo, recentment. Dos grans amics. Dos grans cristians, dos grans deixebles del d'Assís, dos grans homes. (Continuaré.)

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

«Charlie Hebdo» i Ratisbona

Una altra vegada es confon pretext amb causa. L'atemptat recent al setmanari humorístic parisenc *Charlie Hebdo*, amb assassinats inclosos, ha generat una conflagració de grans proporcions i de conseqüències encara imprevisibles. La primera reacció de l'opinió publicada ha estat defensar sense pal·liatius la llibertat d'expressió com un valor irrenunciable. L'atac terrorista ha justificat la seva actuació en considerar-la com una rèplica a les portades del setmanari ofensives contra l'islam. Aquest n'és el pretext o n'és la causa?

El 12 de setembre del 2006, el papa Benet XVI va tornar a la universitat de Ratisbona (Alemanya), on havia exercit de professor, per pronunciar-hi un discurs. El títol, *Fe, raó i la universitat: memòries i reflexions*. La seva lliçió magistral, profunda i rigorosa. Hi va afirmar que «no actuar segons la raó és contrari a la naturalesa de Déu». Exclou les converses forçades i l'ús de la violència. Esmenta unes paraules de l'emperador bizantí Manuel II Paleòleg, que s'expressa sobre Mahoma «amb una brusquedat que ens sorprèn, brusquedat que per a nosaltres resulta inacceptable», però que aclareix la visió sobre el tema. No obstant això, hi va haver protestes, algun temple incendiat i l'assassinat d'una monja a Somàlia. Pretext o causa? En el contrast d'aquests dos fets es pot observar que alguns sectors que avui defensen la llibertat d'expressió no van aplicar el mateix criteri en els fets de Ratisbona. Incoherència a la vista. Si defenses els humoristes per expressar-se lliurement i ataqués Benet XVI dient que no s'havia d'haver expressat així, alguna cosa falla.

El pretext utilitza els fets per reforçar les postures pròpies o per buscar els propis interessos. No hi ha un criteri objectiu, sinó un ús estratègic. Els que ara defenses la llibertat d'expressió a *Charlie Hebdo* i van silenciar les seves veus davant les exigències recents de canviar de portada a un setmanari humorístic del nostre país amb motiu de la transició monàrquica, què passa? El debat sobre la llibertat d'expressió, sobre les característiques de les ofenses, sobre els seus límits i conseqüències o sobre el seu valor absolut resulta interessant. Però en aquests casos, parlem de pretexts. La causa apunta al poder. Joan Pau II va ser molt lúcida quan es va oposar a la guerra de l'Iraq. Ho va pagar car perquè els dossiers van començar a funcionar per dinamitar-ne l'autoritat. El pretext encén les masses. La causa apunta al problema i, per tant, als camins de solució.

Benet XVI va poder reconduir la situació i va estrènyer els vincles d'amistat amb l'islam. El risc ara és buscar la via de sortida en la polarització. Els que ignorin que la línia de separació entre el bé i el mal passa pel cor de cada persona sense crear dos bàndols oposats no tenen l'habilitat per pilotar el diàleg i la concòrdia. Humilitat, lucidesa i fermesa.

Zoom

Eduard Brufau

Amb motiu de la celebració de la Jornada Mundial del Migrant i del Refugiad, volem tenir un record molt especial per totes les persones que malviuen en camps de refugiats fugint de la guerra. A les dificultats de tota mena, els refugiats sirians de Jordània i del Líban han hagut de sumar-hi les conseqüències de les tempestes de neu, vent i pluja.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

Donar l'oportunitat de donar...

Sembla un joc de paraules, però és una realitat que hem d'aprendre tots i especialment aquells que convivim o treballem amb gent necessitada d'ajuda. Realment tenia raó l'apòstol quan deia la frase «fa més feliç donar que rebre», i que, en el llibre dels Fets dels Apòstols, atribueix a Jesús, situant-lo com a conclusió del discurs de Pau als responsables de l'església d'Efes. Lluc veu Pau com el qui, sense haver escoltat personalment Jesús, transmet el seu ensenyament. Una preciosa experiència que vam viure a finals de l'any passat em va fer recordar aquestes paraules i, sobretot, l'ensenyament. El qui dona a l'altre és perquè, almenys, té d'allò que l'altre no té o necessita. Donar l'oportunitat a algú que poques vegades pot viure aquesta experiència és quelcom necessari per fer feliços els qui estímem.

Les persones són felices de donar el millor d'elles mateixes

Va ser en les passades festes nadalenques. Vam demanar a un grup musical, «Los Ronderos», format per homes i dones acollides a una obra social per la seva situació d'exclusos, que vinguessin a «rondar» la nostra infermeria de germanes teresianes al carrer Ganduxer. Gairebé totes depassen els noranta anys, moltes amb cadires de rodes, algunes amb Alzheimer o demència senil...

La trobada va ser d'una bellesa increïble. Aquelles persones es van sentir felices de poder donar el millor d'elles mateixes per alegrar aquells rostres envellits que somreien i aplaudien com infants davant d'un espectacle que trencava la monotonia dels seus dies grisos.

En un moment determinat, no vaig poder reprimir les llàgrimes en veure el goig d'una dona amb una malaltia incurable, que es podia apreciar palesament si observaves el seu rostre, agafant les mans d'una germana. La velleta reia amb una il·lusió infantil mentre totes dues intentaven donar cops, força descontrolats, a una pandereta que acompanyava la nadala del cor. Jo coneixia la situació de totes dues.

La germana passa estones plorant sense que puguem esbrinar el seu dolor infantil que sovint aconseguim interrompre amb una abraçada, com ho faria un nadó.

La dona arrossega no només una greu malaltia, sinó una vida plena de penúries... Però se la veia tan feliç! M'ho van confirmar les seves paraules: «Ha estat meravellós. Has vist que bé que se'm dona ajudar les velletes? És que a mi m'agradaria dedicar-me a això. Perquè ho faria molt bé.»

I, en sentir aquelles paraules, vaig recordar les que he esmentat dels Fets dels Apòstols al començament d'aquesta columna. L'experiència ha estat per a tots una veritable lliçó que ens ha d'ensenyar a donar als més febles l'oportunitat de donar...

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

Membre de la Societat Espanyola de Medicina Marítima

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826

Mòbil: 639 474 741

c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de *Catalunya Cristiana* tindran un descompte de 10 euros

Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 092 810

Des del monestir

Les benedictines de Sant Benet de Montserrat

En pròleg del llibre *La Regla de Sant Benet: un camí per viure l'Evangelí*, de l'abadessa Montserrat Viñas, la germana Teresa Forcades resumia l'ideal de comunitat que la mare abadessa portava al cor per a aquest monestir tan estimat: «Una comunitat on cada persona pugui ser ella mateixa, una comunitat basada en la llibertat, on el vincle d'unió no siguin les normes, sinó l'amor i el respecte de les unes per les altres, on la recerca del bé comú no pressuposi uniformització, on no faci por la diferència ni la novetat.» Aquesta comunitat de monges benedictines de Montserrat, fruit de la unió de dues comunitats, la de Sant Antoni i Santa Clara de Barcelona i la

de Sant Benet de Mataró, va començar a viure al nou monestir, a la muntanya de Montserrat, ara fa 60 anys, el 16 de desembre del 1954. Aquestes monges a Montserrat són «una comunitat compromesa amb Déu». Són «dones que en el silenci compartit» saben escoltar, «per comunicar la paraula pacificadora que surt del diàleg amb Déu». Aquestes monges són «dones que en les incerteses i les hores fosques saben confiar, compartir i viure la joia de saber que tot dolor ja està vençut per la creu de Jesucrist». Aquestes monges són «dones que en la solitud compartida» s'han «obert i madurat en l'amor». Per això, el monestir de Sant Benet és «un mo-

nestir en ruta, una comunitat que amb humilitat, i a voltes amb vacil·lacions, s'obre pas a una nova vida monàstica».

Com a sentinelles enmig de la nit en aquesta santa muntanya, les benedictines de Sant Benet de Montserrat són per al nostre món i per a l'Església artesanes d'esperança i profetesses de comunió, dones que amb la pregària creen espais de confiança i de joia. Dones que s'han fet pelegrines; sempre en camí, a la recerca de la pau, servidores dels pobres i dels febles. Per això, aquesta comunitat tan estimada, després de 60 anys a Sant Benet, és un do de Déu per al nostre temps, com ha dit el pare abat Josep M. Soler.

P. Josep Miquel Bausset
Monjo de Montserrat

La sal de la terra

Presó no, gràcies

Un centenar d'empresonats compleixen condemna lluny de casa seva a la diòcesi de Tortosa. Som un país amb pocs delictes de sang, però proporcionalment tenim molts més interns que qualsevol país de la UE, llevat del Regne Unit. Privar de la llibertat és el major càstig superat encara per la pena de mort en alguns estats dels EUA i a l'Orient, Xina sense dades. L'aïllament i control físic exclusiu ni és eficient ni sostenible. La inadaptació social no s'evidencia per causes específiques ni disposa de remeis universals però, actuant a temps, és més fàcil anticipar-la i capacitant individualment es pot oferir la possibilitat de canvi per al culpable i compensar el perjudicat o víctima.

El nombre de cercles de suport en sortir de la presó és el millor predictor per evitar tornar-hi. Solucions «a mesura, a prop i aviat»: formar, capacitar i donar suport al qui ha estat declarat culpable —des de la comunitat— és la millor forma de preservar, compensar i atendre tant l'infractor com les víctimes i estalvia patiment personal i cost social.

La fragilitat de l'empresonat augmenta quan s'hi afegeix certa discapacitat, malaltia o manca de renda mínima. En entrar a la presó, excepte si es tracta d'un personatge públic famós, es produeix la invisibilitat pel fet d'estar fora de circulació.

No són remei els dictàmens penals i judicials. En llibertat la intervenció personal o social és més normalitzada. Capacitar tant com es pugui els més sovint declarats culpables i rarament indultats és d'utilitat perquè no esdevinguin maltractats a més de vulnerables. Calen iniciatives personals, altruistes, d'entitats religioses o no, però amb referents de resiliència, perquè cada intern pugui afrontar la cauterització de la ferida produïda pel delictes, sovint mai reparable del tot. Per incrementar el respecte i la dignitat dels presos invisibles cal anar substituint lleis i pràctiques venjatives per les restauratives o escandinaves, on gairebé poden dir: «Presó no, gràcies.»

F. Diego Espuny
Pedagog

Mirada al món

El jihadisme homicida

Els assassins de la matança de París a la seu de la revista *Charlie Hebdo* el 7 de gener passat i a l'*Hyper Cacher* de menjar jueu l'endemà han incrustat vilment les seves empremtes de terror, crueltat i barbàrie en les vides sagrades de 17 persones. Les han tirotejat a sang freda, amb una brutalitat inaudita i de manera ferotge. Com si la vida humana fos un paper arrugat que acaba a la paperera, o un llapis que s'ha quedat sense mina. Els terroristes han demostrat que són autèntics vàndals. De l'ànima apagada, del cor rabiós i de la ment ofuscada. Tenien ficat l'odi visceral contra Occident fins a la medul·la. No ens enganyem. Les caricatures eren només una excusa per cometre un altre atemptat sanguinari. Fa anys que l'islamisme i el jihadisme estan en òrbita. Molt abans de la publicació de les caricatures de Mahoma a Dinamarca el 2005 i de la fundació de *Charlie Hebdo* a París el 1992. Tant els jihadistes com els islamistes no suporten

la llibertat d'expressió i la seva visió topa frontalment amb les regles de la democràcia. Les accions execrables de París contra el setmanari satíric i la presa d'ostatges a la botiga de menjar *kosher* han demostrat que els mandarins de la guerra santa han fet molts adeptes. Envien els seus missatgers perquè sembrin la destrucció, matin als carrers i s'alcin en armes contra tots els que s'atreveixin a enfrontar-se i rebel·lar-se contra les seves regueres de sang i mort. No és la primera vegada que el terrorisme, en la versió jihadista de guerra contra els jueus i cristians, colpeja amb milers de víctimes Europa, el Pròxim Orient, l'Àfrica, Amèrica, Àsia, Oceania. L'Iraq i Síria s'han convertit en un perillós i incontrolable territori de persecucions, detencions, violacions, tortures, degollaments i morts. Han tergiversat i trepitjat la religió musulmana fent de la violència més aferrada i de la conducta més salvatge la brúixola de les seves campanyes cru-

els contra tots els qui desafien les seves normes diabòliques i els seus principis abominables. Però cal preguntar-se: on s'amaguen els mestres i paladins del jihadisme? Qui finança les empreses d'aquest radicalisme islamista? El terrorisme jihadista és trifàsic: adoctrinament, finances i mitjans de comunicació. No neix per generació espontània. Era el 23 de febrer del 1996 quan Ossama bin Laden va publicar la «Declaració de guerra contra els americans, els jueus i els croats». Des d'aleshores hi ha hagut dotzenes d'atemptats a escala mundial, però sembla que encara ens dominen la letargia i l'insomni. No es tracta de començar un nou conflicte mundial, però sí d'unir totes les nostres forces i treballar plegats per combatre el jihadisme homicida. No és només responsabilitat dels líders musulmans sinó de tota la humanitat, ja que la llibertat i la dignitat de tothom està en joc. Més ben dit, en perill quotidià.

Justo Lacunza Balda
Pare blanc, arabista-islamòleg,
des de Madrid

Responsabilitat dels líders islàmics

Els esdeveniments terribles, cert —els vam viure més greus en aquest país i les reaccions van ser molt diferents—, d'aquesta setmana a França, que s'han prolongat en les últimes hores i que han desembocat també en la mort dels terroristes, penso que exigeixen una resposta a l'altura de les circumstàncies per part dels líders del món musulmà, tant religiosos com polítics.

La violència que colpeja en aquest moment Europa, però que des de fa mesos i anys colpeja especialment els cristians del Pròxim Orient té un origen molt precís. Crec, és la meua opinió, que el jihadisme és una ideologia terrorista desenvolupada pel *wahabisme* sunnita amb la finalitat de restaurar l'antic califat dissolt a principis del segle passat. En aquest sentit, els països del Golf (Aràbia Saudita i Qatar) tenen una responsabilitat molt directa en la creació d'aquest monstre que, segons sembla, se'ls ha escapat de les mans. Ni la utopia política d'un nou califat ni l'enfrontament amb l'Iran fan tolerable l'ambigüitat amb el jihadisme, i encara menys al segle XXI. Estic convençut que la Comunitat Internacional ha d'exigir als estats del Golf la fi d'aquesta ambigüitat.

PEDRO GARCÍA
Sant Feliu de Guixols

L'endemà dels acords entre Cuba i els Estats Units

El papa Francesc va destacar que «el treball d'un ambaixador és un treball de petits passos, de petites coses, però que acaba sempre per fer la pau, acostar els cors dels pobles, sembrar fraternitat entre els

Condemnen els atemptats de París

Tot i que no sóc periodista professional però sí catòlic i compromès amb el món de la informació, per això dirigeixo una associació de periodistes i escriptors agrícoles, m'adhereixo al comunicat que la Unió Catòlica d'Informadors i Periodistes d'Espanya (UCIP-E) ha fet públic i en el qual desitja expressar «el seu condol i la seva enèrgica condemna pel brutal atemptat perpetrat el dia 7 a París. Ens sumem a les condolences, a les oracions i als missatges de solidaritat pels nostres companys francesos que treballen en favor de la llibertat d'expressió i mostrem el nostre suport i afecte a la societat francesa, en general, i als familiars de les víctimes, en particular». La UCIP-E comparteix les manifestacions de Sa Santedat el papa Francesc, que ha exhortat a tots a «oposar-se a l'odi i a qualsevol forma de violència, física i moral, que destrueixi la vida humana, violi la dignitat de les persones i mini radicalment el bé fonamental de la convivència pacífica entre persones i pobles».

DOMINGO MARTÍNEZ MADRID
Burgos

pobles», així ho va indicar a la Sala Celestina del Vaticà durant la presentació de les credencials dels nous ambaixadors davant la Santa Seu. A més, el Bisbe de Roma va assegurar que avui al Vaticà estan «tots contents», perquè han vist com dos pobles —Cuba i els Estats Units— «que estaven allunyats des de fa tants anys, han fet un pas per acostar-se» i va concloure que «això ha estat dut a terme per ambaixadors, per la diplomàcia».

LLUÍS ESQUENA ROMAGUERA
Torroella de Montgri

Paral·lelisme entre Baptisme i Confessió

En la Festa del Baptisme del Senyor (11 de gener), va ser notícia el baptisme administrat pel papa Francesc a 33 nadons a la Capella Sixtina, amb la simpàtica acollida a les mares, que, allà mateix, els van alletar. Francesc va demanar als pares, padrins, avis i tiets, que alimentin els nens amb la Paraula de Déu (l'Evangelí) i «ensenyin als

seus fills que no es pot ser cristià fora de l'Església, no es pot seguir Jesucrist sense l'Església, perquè l'Església és mare i ens fa créixer en l'amor a Jesucrist». El Baptisme és la porta als altres sacraments, dona la gràcia i només es rep una vegada; però, com diu el Papa, Déu «no es cansa de perdonar»: ens ofereix el sacrament de la Confessió, a mode de successius baptismes que ens netegen l'ànima i ens omplen de pau si ens hi acostem amb sinceritat, humilitat i penediment. Al papa Francesc no se li oculta el desús del sacrament de la confessió, que, com la dutxa, ens convé rebre'l amb freqüència: diu que «no ha estat promocionat per gaires dels nostres pastors durant anys i gràcies a Déu que estem canviant lentament aquesta tendència...; si nosaltres ens apartem molt de Jesús, se'ns va endurint el cor». Molts catòlics ens sentim agraïts a tots els sacerdots que, com els exhorta el Papa, tenen «sempre la llumeta del confessionari encesa».

JOSEFA ROMO GARLITO
Valladolid

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Matrimoni, ideal o real?

Creu vostè que la proposta cristiana de matrimoni és avui dia una proposta realista per a la nostra societat? No nego que un matrimoni per a tota la vida, fidel i constant en l'amor és un ideal bonic, però qui ho viu així? La realitat va per un altre camí. Jo veig que avui la majoria ja no es casa, conviuen mentre s'avenen i, si no, ho deixen. No creu que l'Església hauria d'anar acceptant aquestes noves modalitats de convivència?

Hi va haver un filòsof, crec que Fichte, al qui objectaven que les seves teories anaven contra la realitat. Ell responia dient que «pitjor per a la realitat». Bromes a part, és un afer seriós ser conscient de l'enorme distància que sovint existeix entre allò que és i allò que hauria de ser. La seva argumentació em sembla fal·laç. Imagini que l'apliquem a un altre aspecte de la «realitat». Miri, la proposta cristiana pel que fa referència a l'economia i la política és una proposta d'honradesa, transparència i esperit de servei per damunt de tot. Però com que constatem que la realitat va per un altre camí i que molts viuen així, semblaria que l'Església hauria d'anar acceptant la corrupció, la hipocresia i l'abús de poder com a noves modalitats de viure l'economia i la política. Ja veu que no es pot argumentar d'aquesta manera. La pregunta pertinent és si la proposta cristiana, la proposta que ens fa el cristianisme, respon a la veritat i a les exigències del cor de l'home que aspira a una veritable felicitat. Sí o no? Per als seguidors de Crist no hi ha cap dubte. Ell té la raó i si seguim els seus camins assegurarem una vida feliç i plena de sentit. També li qüestionaria i molt la seva afirmació segons la qual la majoria ja no es casa. Miri més enllà, miri tot el món tot i veurà que és tot el contrari: la immensa majoria de la humanitat encara es casa i contrau matrimoni, funda una família i aspira a l'estabilitat. Allò que no funciona, precisament, és el que està passant en les nostres societats on molts s'han tancat no només a la fe sinó també a la raó amb un gravíssim impacte en la felicitat de les persones i les col·lectivitats. No ho dubti, la dissolució de la família és un dels drames més greus dels que estem vivint. El camí: mostrar novament la bellesa del projecte de Déu. El papa Francesc ho expressava en una bonica pregària: «Sagrada Família de Natzaret, que el proper Sínode ens faci prendre consciència a tots del caràcter sagrat i inviolable de la família, de la seva bellesa en el projecte de Déu.» Ideal versus real? No. En el fons, com més hi penso, només l'ideal em sembla veritable i real. O potser són més reals que l'Evangelí les nostres escanyolides vivències?

• Per enviar consultes al Dr. Mateo:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).
A Ràdio Estel, de dilluns a divendres,
a les 23.00, podeu escoltar la versió
radiofònica d'El Consultori

Podeu enviar les cartes a: redaccio@catalunyacristiana.cat

Amb bon humor

Hem elegit el camí del Senyor

Lídia i Dana

El camí del Senyor no és una cosa que et puguis prendre a la lleugera; has de tenir fe. Per circumstàncies de la vida no ens vàrem iniciar en la vida de l'Església catòlica des de petites. Hem hagut d'escollir el camí del Senyor per voluntat pròpia ja majors d'edat.

És per aquest motiu que nosaltres podem afirmar que aquesta ha estat una experiència enriquidora. Ens hem endinsat en l'evangeli i en el seu missatge fonamental de l'amor i, ara, ens considerem germanes de tots els germans. Hem après a valorar-nos com unes filles més de la família del Senyor. Ara sabem que podem comptar amb Ell per tal que sigui el nostre guia en aquesta vida i poder fruit de la seva presència en l'altre.

Nosaltres, malgrat que no vàrem estar batejades, vàrem anar creixent en els coneixements de la doctrina, formació i vida cristiana, ja que la nostra escolarització va tenir lloc en una escola d'ambient religiós que ens va aportar coneixements de la vida i ensenyaments de Jesús. Així va ser que, en arribar a la vida adulta, vàrem voler aprofundir en els ensenyaments rebuts des de la infància fins que vàrem prendre la decisió, per la gràcia de Déu, d'ingressar en la religió catòlica.

El que ens ha sorprès més d'aquesta rica experiència ha estat que, en començar la nostra preparació, ens vàrem adonar que sabíem molt poc dels grans temes del cristianisme, de la doctrina de Jesús i de com aquesta doctrina va influir en el món i a millorar la vida, en tots els aspectes, dels

seguidors que han confiat en Ell.

Una de les coses que hem tingut més present i que més ens ha impactat és la història de Jesús acceptant el sacrifici de la seva vida perquè així li ho demanava el Pare. Això ens ha portat a pensar que la religió catòlica és una religió d'amor perquè no hi ha amor més gran que el d'un Fill que lliura la seva vida al Pare per tots els qui seguiríem els seus passos.

Per a nosaltres, poder rebre els sacraments del Bateig, Confirmació i Primera Comunió és una mostra més que Déu ens accepta com a part de la seva família i ens perdona com un pare perdona el seu fill. Rebre l'Esperit Sant va suposar una alegria que quedarà com un dels records més bonics de la nostra vida.

Hem viscut una experiència inoblidable, plena d'emoció i joia que

abans no havíem experimentat. Continuarem per la sendera de l'amor, la fe i la bondat sabent del cert que podem confiar que Déu ens guiarà i farà que mai no abandonem aquest camí que acabem d'emprendre.

Volem donar les gràcies a Mn. Domingo, rector de la parròquia que juntament amb Mn. Pascual, delegat per al Catecumenat, i amb la nostra catequista M. Cinta han estat els nostres guies i ens han donat el suport que necessitàvem al llarg de tot el procés de formació. També volem agrair al Sr. bisbe Enrique, que ens va administrar els sacraments del Bateig, Confirmació i Primera Comunió.

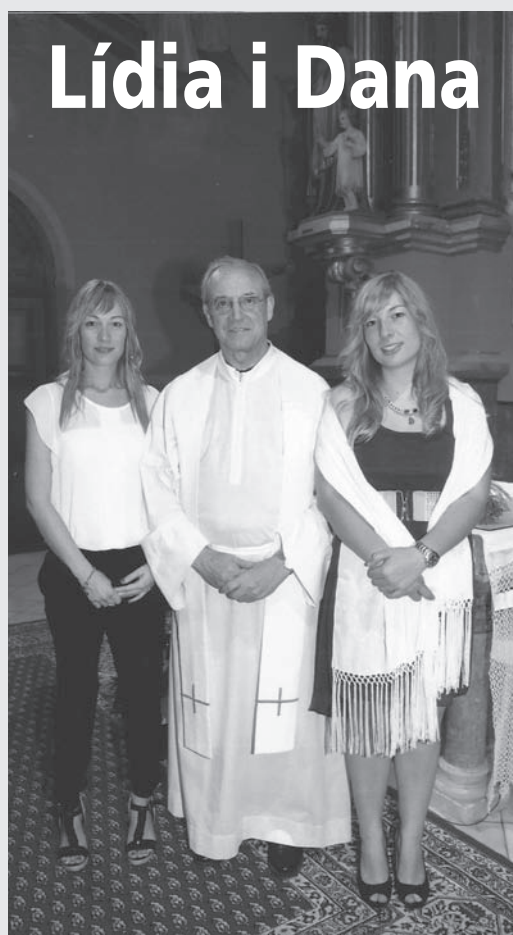
Finalment volem animar totes aquelles persones que estan indecises perquè formin part de la gran família del Senyor. Mai no és tard i Déu sempre acull amb els braços oberts.

D.E.G.

Un dia va passar pel despatx parroquial de la parròquia de Roquetes una parella de nuvis. Ella digué que no estava batejada i va demanar poder rebre els sacraments de la iniciació cristiana. Per a l'any següent feien compte de casar-se. Ho notifiquem al Sr. bisbe i li busquem una catequista que l'acompanyi en la seua preparació. El Sr. bisbe va anunciar que, en el cas d'adults, s'han de rebre els tres sacraments de la iniciació cristiana junts.

La germana de la núvia es trobava en el mateix cas i amb la mateixa il·lusió de seguir idèntic camí. Les dues germanes estaven disposades a fer l'entrada en l'Església catòlica. Al cap d'un temps, la catequista que les acompanyava va comunicar que estaven ben preparades. Acabat el procés de preparació, fixem la data. El Sr. bisbe va pensar que el millor seria que les dues germanes rebessin els sacraments en la mateixa cerimònia de la confirmació dels joves i adults de la parròquia.

Uns dies abans de la cerimònia, i a la missa de la tarda, celebràvem l'acte de *petició del Bateig* per part de les dues germanes. Les acompanyava la seua mare, que seguia, juntament amb els fidels, la cerimònia amb molta il·lusió. Presidia el delegat per al Catecumenat, Mn. Pascual Centelles. Al final del corredor central, a l'alçada de l'últim banc, tingué lloc l'escrutini: preguntes i oracions. La Lídia i la Dana contestaven amb veu ferma i emocionada. Els feligresos assistents, amb el seu somriure,

manifestaven també la seua alegria.

L'endemà, i a la mateixa missa de la tarda, nova celebració d'*acceptació* per part de l'Església. Al moment de l'Ofertori fan la confessió de fe cristiana. Els acompanyen, en aquell moment, la mare, el pare i els padrins de Bateig i de Confirmació.

El 26 de setembre, solemne missa de Baptisme, Confirmació i Primera Comunió. Presideix el Sr. bisbe Enrique Benavent i concelebran el delegat per al Catecumenat, el rector de la parròquia i dos preveres propers a la parròquia. En l'homília, el Sr. bisbe fa un recorregut teològic per tots els sacraments aplicant els del Bateig i Primera Comunió a la Lídia i la Dana i el de la Confirmació als quaranta joves i sis adults que el rebrien en la mateixa cerimònia.

Immediatament, després de l'homília del Sr. bisbe, la Lídia i la Dana són cridades, pugen al presbiteri acompanyades, de nou, per la mare, el pare i els respectius padrins. I reben el Bateig. Després d'un temps d'espera i preparació, ja són cristianes. L'aigua esborrava el pecat original i les transformava teològicament en filles de Déu i membres de l'Església. La vestimenta blanca era una imatge exterior de com era, des d'aquell moment, el seu interior: noves criatures.

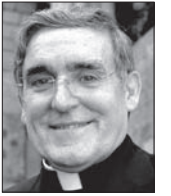
Seguidament, la Confirmació juntament amb els seus companys. En el moment de la Comunió foren les primeres a rebre el Cos de Crist. Ens han deixat un testimoni en unes emocionades paraules que titulen: «Hem elegit el Camí del Senyor.»

Paraula i vida

La pregària i el treball per la unitat

Lluís Martínez Sistach

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Iniciem avui la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians. Aquest octavari comença sempre el 18 de gener i s'acaba el dia 25, festa de la Conversió de Sant Pau. Enguany queda emmarcat en dos diumenges i té com a lema unes breus paraules del diàleg de Jesús amb la dona samaritana prop del pou de Jacob: «Jesús li diu: Dóna'm aigua» (Jn 4,7). Cada any es difonen àmpliament unes reflexions i pregàries aprovades pel Consell Ecumènic de les Esglésies i per l'Església catòlica, que aquest any han preparat els cristians del Brasil. Aquest episodi evangèlic de la dona samaritana era molt estimat per la gran santa i mística Teresa de Jesús. Per això, em sembla que també vincula d'alguna manera aquesta Setmana de Pregària per la Unitat amb el record del Jubileu Teresià que estem celebrant aquest any amb motiu del cinquè centenari del naixement de la

gran doctora de l'Església nascuda a Àvila. Aquests dies ressonen profundament en el nostre cor les paraules de la pregària de Jesús en el Cenacle: «Que tots siguin u, com tu, Pare, estàs en mi i jo en tu, que també ells estiguin en nosaltres, perquè el món cregui que tu m'has enviat.»

En el Concili Vaticà II, l'Església catòlica es va comprometre a treballar per la unitat de tots els creients en Crist «en la professió d'una sola fe, en la celebració comuna del culte i en la concòrdia fraterna de la família dels fills de Déu». Des de llavors s'ha avançat força. S'han de reconèixer com un signe d'esperança els passos que s'han fet i s'estan fent en el camí ecumènic. N'esmento dos exemples.

El dia 31 d'octubre de 1999, representants

de l'Església catòlica i de la Federació Mundial Luterana van firmar, a Augsburg, la «Declaració comuna sobre la justificació», que fou un dels temes centrals en la crisi que portà a la ruptura de la unitat en temps de Luter. Els bisbes del Sínode especial per a Europa, en el seu missatge final, reconeixien amb goig que, després de quatre segles, s'havia arribat a un consens sobre algunes veritats fonamentals entorn del tema de la justificació.

Els darrers dies del passat mes de novembre, el papa Francesc va fer un breu viatge a Turquia, sobretot per reunir-se amb el patriarca ecumènic de Constantinoble Bartomeu I, i va reafirmar la seva voluntat de posar tots els mitjans necessaris per superar un trencament de la unitat entre catòlics i ortodoxos que ha durat gairebé un mil·lenni, cosa que ens situa davant una gran esperança de refer en aquest cas la unitat volguda per Crist.

Als quatre vents

Testimonis valents de la fe

Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe de Tarragona i Primat

Cada any, al voltant del 21 de gener, sento la necessitat de recordar una data que s'inscriu amb lletres majúscules en la història de l'Església de Tarragona: el martiri del bisbe sant Fructuós i els seus diaques Auguri i Eulogi, el 21 de gener de 259.

El fet s'inscriu en la persecució que van patir els cristians dels tres primers segles per part dels emperadors romans i dels seus delegats en províncies. Milers d'ells van ser assassinats, moltes vegades després de ser sotmesos a tortures perquè abjuressin de la seva fe; en ocasions van ser crucificats, com Jesucrist; en altres la mort es va produir en el marc d'espectacles públics en espais a l'aire lliure.

Sant Fructuós va ser un d'ells i la seva rellevància històrica ve no sols per la seva condició de bisbe, sinó també perquè s'ha conservat un document

excepcional, l'acta martirial, és a dir un document oficial que narra el procés i condemna. És l'acta d'un martiri més antiga de la Península, d'aquí l'extraordinari valor historiogràfic. L'any passat vam tenir la bona notícia d'haver trobat la tomba del sant a la necròpolis de Tarragona, per part d'un grup d'arqueòlegs que van seguir els treballs de Mn. Serra Vilaró. Com era habitual en aquests enterraments principals d'un màrtir, amb el temps es va construir damunt la seva tomba una edificació religiosa. Al marge d'això, penso que sobre el testimoni dels nostres primers màrtirs s'ha edificat el cristianisme de Tarragona. En aquest sentit m'emociona saber-me successor de qui va profetitzar a la nostra Església que mai no li mancava un pastor. Aju-

deu-me a demanar a Déu que sigui digne d'ocupar-me d'una responsabilitat tan elevada.

En aquest mes de gener fa vint-i-cinc anys que es va estrenar l'obra teatral que amb rigor i bellesa reproduceix el martiri de sant Fructuós i els seus diaques. Va ser fruit d'un grup de joves cristians del barri de Sant Pere i Sant Pau. És un motiu de gran alegria que a través d'ella s'hagi divulgat un fet tan transcendental del cristianisme primitiu. He estat testimoni de com ajuda als qui no coneixien els fets, a entendre'ls i a gaudir d'uns diàlegs plens de fe que transcendeixen el pas del temps.

Desitjo que els cristians d'avui conservem la memòria i seguim l'exemple d'aquelles persones que van donar la vida per fidelitat a les seves creences. Que també nosaltres, en les circumstàncies actuals siguem testimonis valents de la nostra fe.

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

17 de gener: Sant An

Joan Pallarès-Personat
Historiador

Al pic de l'hivern, a la Setmana dels Barbuts, anomenada així perquè gairebé tots els sants són iconogràficament representats amb barba, és per tradició la setmana més freda de l'any i la festa culminant, Sant Anton, o Antoni, abat, el 17 de gener, és a casa nostra com una capvuitada del rosari de festes nadalenes, de Ninou o de Reis. Malgrat tot, a les celebracions onomàstiques, per influència forana, ha estat substituït majorment per l'homònim de Pàdua, fins al punt que en algunes contrades és pejoratiu fer el sant al gener, perquè és el «dels burros» o «dels rucs».

El sant real, Antoni Abbàs, va ser un monjo pioner de l'eremitisme entre els cristians, nat cap al 251 a l'Alt Egipte, l'àrid sud del país, on des de la joventut alternà la vida solitària (va ser temptat durant vint anys pel diable en una cova de Tebes), amb la comunitària ja sent abat, sempre amb nombrosos seguidors i lliurat a l'austeritat més rígida. Se li atribueix llarga vida de 105 anys. Va morir el 356 en la data que celebrem la seva festa.

Per tot plegat a sant Antoni, iconogràficament, se'l representa vell, amb llarga barba, bastó amb una modesta campaneta i llibre, hàbit de monjo amb una tau, dita creu de sant Antoni, gravada; un garrí als peus, «el porquet de sant Antoni», i algun banyetes de fons representant les temptacions.

A Catalunya és patró dels animals, en especial dels de peu rodó, per això traginers, carreters, tractants de bestiar el veneraven i avui, sent testimonial la tracció a sang, la protecció del sant s'ha desplaçat també cap als animals en general i, a ciutat, a les mascotes domèstiques en particular. Els pagesos, per als quals els equins eren fonamentals, eren grans participants de la festa.

Els Tres Tombs

En terres de parla catalana la festa de Sant Antoni es presenta en dos aspectes, un el dels animals, amb els Tres Tombs com a centre i les Fogueres, on es recorden les temptacions del diable al sant. Els Tres Tombs, d'origen medieval, se celebren actualment en un centenar de localitats de Catalunya entre la setmana anterior al sant i s'allarguen fins al mes de juny, quan se celebra rotatòriament la Trobada de la Federació de Colles de Tres Tombs de Catalunya al juny i, encara alguns Tres Tombs van més enllà a l'octubre.

Aquesta celebració es fa a la major part de Catalunya, des de les Terres de l'Ebre fins a la Tordera i des del litoral fins a ponent, abastant l'Esquirol, Cubelles o Puigreig. Actualment i al recinte de l'antiga fàbrica Fabra i Coats, a Barcelona, s'està fent un museu dels Tres Tombs. Ja existeix el museu del Traginer a Igualada.

Els Tres Tombs consisteix a acudir a la

Imatge de sant Antoni Abat als Tres Tombs de Terrassa.

L'Encamisada de Falset.

toni

Tres Tombs de Vilanova i la Geltrú.

parròquia amb els animals nets i endreçats, amb els millors guarniments, adornats a vegades amb flors, llaçades i en carruatges enramats. Els traguers assisteixen a l'ofici solemne, sovint amb benedicció de panets que són lliurats als assistents, benedicció d'animals i carruatges, i Tres Tombs, Beneïdes, o Passades, o sigui voltes a redós de l'església i llarga desfilada pel poble, amb la imatge del sant en processó i la bandera de la confraria, societat, facultat o com s'anomeni l'entitat portada per l'abanderat i els pendonistes, generalment a cavall. Es finalitza a casa de l'abanderat, que convida tothom a vi bo i galetes o tortell, dinar i, generalment, ball dels carreters al vespre.

L'altra forma de celebrar la festa de Sant Antoni és com ho fan a les Balears, a València, en especial a les comarques dels Ports i del Maestrat, al Matarranya i en algun indret de les Terres de l'Ebre, on s'evocuen les temptacions de Sant Antoni, generalment representant uns balls parlats d'origen ben remot, d'altres amb versots satírics actuals, balls de diables i gran foguera.

Aquesta festa en alguns indrets s'aplegava amb la que els «quintos» celebraven abans d'incorporar-se al servei militar i adquirir un caràcter com a iniciàtic, de majoria d'edat. En general i en molts d'aquests indrets a meitat del segle XX encara portaven per Sant Antoni garrofes, palla i menjar del bestiar a beneir els dies anteriors al sant.

Les festes més singulars

Entre les festes més singulars de Sant Antoni cal parlar de l'Encamisada de Falset, on acudeixen en camisa blanca, tal com vestiren en aquella data durant la guerra de Successió, per rebutjar un atac borbònic embolcallats en la boira; a Ascó fan la Plega, acapte dels diners per a la festa, amb una gran foguera; a Anglesola la traslladen a finals d'abril i la fan coincidir amb una fira medieval, i a Valls els seus Tres Tombs tenen la consideració de Festa d'Interès Nacional, com ho és la d'Igualada, celebrada ininterrompudament, almenys, des del 1822.

La Festa dels Tonis, a Taradell, està documentada des del 1780 i durant més de dos segles l'organitzà l'Associació de Sant Antoni, que depenia de la parròquia; i la veïna dels Tonis de Santa Eugènia de Berga és del 1888. A Balsareny la Festa dels Traguers, ara poc abans de Carnestoltes, té un seguit d'actes paral·lels, amb cursa d'equins, el mateix que la Corrida a Puig-reig, amb barreja d'elements, o el Cos de Vila-seca, també amb cursa i documentat el 1876.

Malgrat la industrialització a Barcelona, que ja els celebrava el 1432, es mantenen els de l'antic poble de Sant Andreu de Palomar, el diumenge

anterior, els del barri de Sant Antoni i els de Sants, el diumenge posterior. Vilanova i la Geltrú és de tots potser el més participat, celebrat en la diada del sant i patró de la vila, n'hi ha notícies del 1851, però seria molt anterior.

Les fogueres de Sant Antoni, amb els goigs, diables..., són d'anomenada les de Sa Pobla, Artà, Pollença, a Mallorca, mentre que als Ports i al Maestrat cal fer esment de Tírig, Albocàsser, Barraques, Massalfassar, el Forcall o la Todoella; al Matarranya la Freixeda i Andorra fan la benedicció amb una escudella col·lectiva. En els darrers anys i a la mateixa ciutat de Barcelona han fet forat en la darrera dècada els Foguerons de Sa Pobla, portats al darrer diumenge de gener al barri de Gràcia, i els Tres Tombs Infernals, de la Colla la Satànica

de Sant Andreu de Palomar el vespre del dissabte després de Reis.

Costums oblidats

Hi ha costums de Sant Antoni que el pas del temps ha esborrat. Un d'ells era el de jugar a cartes aquell dia, perquè encara en alguns indrets les representacions de les temptacions de sant Antoni són evocades amb el sant i el dimoni jugant a les cartes. El núvol allargassat i anomenat la Barqueta de Sant Antoni, amb la qual es diu que el sant va viatjar a Catalunya, han desaparegut de l'imaginari popular, com la rifa del porc, que solia anar en benefici de la inclusa, o els balls de Serrallonga per a tal dia. En canvi, un que ha agafat embranzida en tal dia com avui és el

del tortell, que no només ha avançat en els darrers anys, sinó que la proximitat cronològica ha fet pujar el *Roscón* de Reis, costum forana arribada les darreres dècades.

De fet, el tortell de Sant Antoni té un origen totalment aliè a les fogueres i als animals. El sant també era protector de la lepra, una malaltia crònica, ja documentada sis segles abans de Crist, d'afectació cutània. Fins al 1874 no es descobrí que la malaltia era causada per un bacil i s'atribuïa a la misèria i a la pobresa, malaltia de pobre. Per tant, es creia que menjar el tortell de Sant Antoni protegia de contraure el mal. Per això, la gent benestant rebutjava de menjar-ne públicament no fos cas que no els reconeguessin la seva posició social.

Tres Tombs a Igualada.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC B; FERIA 1)

TEMPS DE DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA 2)

GENER

18. DIUMENGE

Diumenge II de durant l'any, Verd.

Lectures: 1 Samuel 3,1a.3b-10.19 / Salm 39 / 1 Corintis 6,13c-15a.17-20 / Joan 1,35-42

SANTORAL: Jaume Hilari Barbal, rel. i mr.; Margarida d'Hongria, rel.; Prisca, mr.; Vicenta-Maria López Vicuña, rel. i fund.; Volusià, b.

19. DILLUNS

Fèria, Verd. Lectures: Hebreus 5,1-10 / Salm 109 / Marc 2,18-22

SANTORAL: Canut, rei; Gumersind i Servideu, mr.; beats Jaume de Salès i Guillem Sautemouche, rel. i mr.; beat Marcel Spinola, b. i card.; Màrius, Marta, Audifaç i Àbac, mr.; Melcior Grodecz, Esteve Pongracz i Ignasi d'Azevedo, prev. i mr.; Pia i Germana, mr.

20. DIMARTS

Fèria, Verd. Lectures: Hebreus 6,10-20 / Salm 110 / Marc 1,23-28. O bé: *Sant Fabià* (ML), Vermell; *Sant Sebastià* (ML), Vermell.

21. DIMECRES

Sants Fructuós, Auguri i Eulogi (S), Vermell.

Lectures: Hebreus 10,32-36 / Salm 33 / Joan 17,11b-19

SANTORAL: beata Josepa Maria de Santa Agnès, rel.

22. DIJOUS

Fèria, Verd. Lectures: Hebreus 7,25-8,6 / Salm 39 / Marc 3,7-12. O bé: *Santa Agnès* (ML), Vermell; *Sant Vicenç* (ML), Vermell.

SANTORAL: Atanasi, monjo i mr.; Gaudenci, b.; beata Laura Vicuña, rel.; Vicenç Palotti, prev. i fund.

23. DIVENDRES

Sant Ildefons (MO), Blanc. Lectures:Hebreus 8,6-13 / Salm 84 / Marc 3,13-19. Tortosa: *Sant Francesc Gil de Federic* (ML), Vermell.

SANTORAL: Agatàngel, mr.; Climent, b. i mr.; Emerenciana, vg. i mr.

24. DISSABTE

Sant Francesc de Sales (MO), Blanc.

Lectures: Hebreus 9,2-3.11-14 / Salm 46 / Marc 3,20-21

SANTORAL: Felicià, b. i mr.

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps

Teòleg i bibliista / riuscamps@yahoo.es

Els primers deixebles, un grup molt heterogeni

Joan descriu en un estil molt concís el tercer dia simbòlic de l'agenda de Jesús com a Messies d'Israel. El detall del Baptista de «fixar la mirada en Jesús que es passejava» (pel desert, òbviament) recorda l'escena en què Jahveh «es passejava pel Paradís al capvespre» (Gn 3,8), evocada intencionadament aquí per l'evangelista, en una hora igualment simbòlica: «Era entorn de l'hora dècima» quan els dos deixebles que Joan havia passat a Jesús, «vingueren i veieren on Jesús tenia la morada i moraren prop d'ell el dia aquell» (un dia molt emfatitzat). Joan ens presenta el primer grup de deixebles compost per dos exdeixebles del Baptista, anònim, l'un, i «Andreu», l'altre, «el germà de Simó Pere», conegut ja pels seus lectors, constitutius del primer nucli comunitari. El tercer en discòrdia, mai tan ben dit, és portat a Jesús per Andreu: «Aquest de primer es troba amb el seu propi germà Simó i li diu: "Hem trobat ja el Messies —que traduït significa l'Ungit."» Andreu vol formar un grup compacte (tres = tridimensionalitat) de seguidors i ha pensat en el seu germà, molt distanciat del Baptista pels seus ideals revolucionaris. Jesús el clissa al moment: «Havent fixat la mirada en ell, digué: "Tu ets Simó, el fill de Joan, tu et diràs Cefes —que es tradueix per Petros/Roc"», un malnom que descriu la seva duresa i l'obstinació a emprar la violència, si fos necessari, per assolir el seu objectiu: recordem Getsemani (Jn 18,10-11) i les tres negacions (18,17.25-27). De Simó Pere no es diu en absolut que «segueixi» Jesús, mentre que dels dos exdeixebles de Joan ho diu repetidament. Primer quan, en sentir que els deia: «"Mireu l'Anyell de Déu"... seguien Jesús.» Tot seguit ho recalca: «Jesús es girà, en veure que ells el seguien», i ho recorda encara una tercera vegada: «Andreu, el germà de Simó Pere, era un dels dos que havien sentit Joan i l'havien seguit.» Joan obre i tanca, així, l'escena repetint el més essencial.

Lectures bíbliques

Diumenge II de durant l'any

Lectura primera

1Sm 3,3b-10.19

R. Jo us dic: «Déu meu, vull fer la vostra voluntat.»

Parleu, Senyor, que el vostre servent us escolta

Lectura del primer llibre de Samuel:

En aquell temps Samuel, que encara era un noi, dormia en el santuari del Senyor, on hi havia l'arca de Déu. El Senyor el cridà, i Samuel respongué: «Aquí em teniu.» Corregué cap a Elí i li digué: «He sentit que em cridàveu. Aquí em teniu.» Elí replicà: «No t'he cridat pas. Vés-te'n a dormir.» I el noi se n'anà a dormir. El Senyor el tornà a cridar, i Samuel s'aixecà, anà on Elí dormia i li digué: «He sentit que em cridàveu. Aquí em teniu.» Elí replicà: «Fill meu, no t'he cridat pas. Torna-te'n a dormir.» Samuel encara no sabia reconèixer el Senyor, la paraula del Senyor encara no se li havia revelat. Per tercera vegada el Senyor cridà Samuel, i ell s'aixecà, anà on Elí dormia i li digué: «He sentit que em cridàveu. Aquí em teniu.» Llavors Elí comprengué que era el Senyor qui cridava el noi, i digué a Samuel: «Vés a dormir i, si et torna a cridar, digues-li: "Parleu, Senyor, que el vostre servent us escolta."» El Senyor es presentà i el cridà com les altres vegades: «Samuel, Samuel.» Ell li respongué: «Parleu, que el vostre servent us escolta.» Samuel es va fer gran. El Senyor l'afavoria sempre i no deixà de complir mai cap de les seves profecies.

Salm responsorial

39

Tenia posada l'esperança en el Senyor i ell, inclinant-se cap a mi, ha inspirat als meus llavis un càntic nou, un himne de lloança al nostre Déu.

Però vós no voleu oblacions ni sacrificis, i M'heu parlat a cau d'orella; no exigiu l'holocaust ni l'expiació. **R.**

Per això us dic: «Aquí em teniu: Com està escrit de mi en el llibre, Déu meu, vull fer la vostra voluntat, guardo la vostra llei al fons del cor.» **R.**

Lectura segona

1Co 6,13c-15a.17-20

Els vostres cossos són membres de Crist

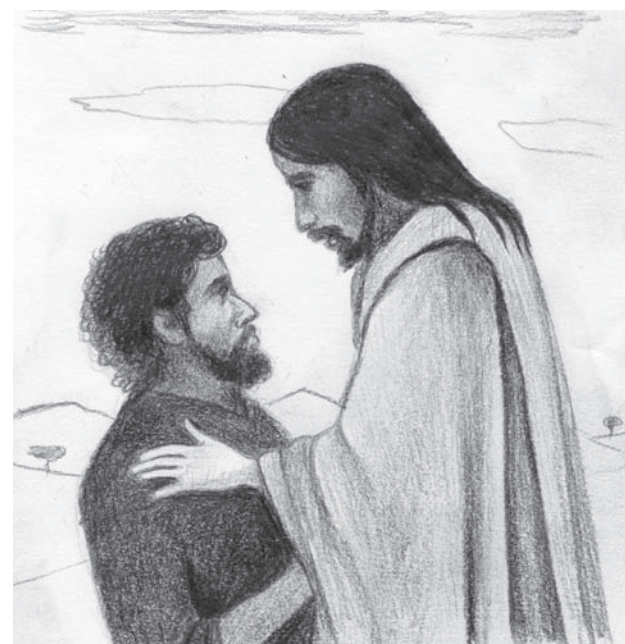
Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint:

Germans, el cos no és per a fornicar, sinó per al Senyor, i el Senyor, per al cos. I Déu, que ressuscità el Senyor, també ens ressuscitarà a nosaltres amb el seu poder. No sabeu que els vostres cossos són membres de Crist? El qui s'uneix al Senyor forma amb ell un sol esperit. Fugiu de la fornicació. Els altres pecats que l'home comet són exteriors als seu cos, però el fornicador peca contra el seu propi cos. ¿No sabeu que els vostres cossos són el santuari de l'Esperit Sant que heu rebut de Déu i que resideix en vosaltres? No sabeu que no sou vostres? Déu us ha adquirit a un preu molt alt: glorifiqueu-lo en el vostre cos.

Al·leluia

Jn 1,41,17b

*Hem trobat el Messies.
La gràcia i la veritat ens ha vingut per ell.*

Glòria Monés

Evangeli

Jn 1,35-42

Lectura de l'evangeli segons sant Joan:

En aquell temps Joan estava amb dos dels seus deixebles i, fixant-se en Jesús que passava, digué: «Mireu l'anyell de Déu.» Quan els dos deixebles van sentir que Joan deia això, van seguir Jesús. Ell es girà i, en veure que el seguien, els preguntà: «Què voleu?» Ells li digueren: «Rabí», que vol dir *mestre*, «on us allotgeu?» Jesús els respon: «Veniu i ho veureu.» Ells hi anaren, veieren on s'allotjava i es quedaren amb ell aquell dia. Eren vora les quatre de la tarda. Un dels dos que havien sentit el que deia Joan i havia seguit Jesús, era Andreu, el germà de Simó Pere. El primer amb qui Andreu es trobà fou el seu germà Simó, i li digué: «Hem trobat el Messies», que vol dir l'Ungit. I l'acompanyà on era Jesús. Jesús se'l mirà i li digué: «Tu ets Simó, fill de Joan. Tu et diràs Quefes, que vol dir Pedra.»

El Santíssim Nom de Jesús

La família franciscana tenim la primera celebració pròpia de l'any, el dia 3 de gener, amb la festa del Santíssim nom de Jesús. Des dels orígens de l'Església el nom de Jesús era invocat pels fidels, i va començar a ser venerat a les celebracions litúrgiques al segle XIV. San Bernardí de Siena i els seus deixebles van propagar aquest culte tot al llarg d'Itàlia i Europa. Al segle XVI es va introduir com a festa litúrgica, i el 1530 el papa Climent VII va concedir per primera vegada als Germans Menors la celebració de l'ofici del Santíssim Nom de Jesús.

En la presentació de la versió anterior de la Litúrgia de les Hores pròpia, per a ús de la família franciscana d'Espanya (en va sortir una de nova l'any 2012), els provincials espanyols que la signaven exhortaven amb aquestes paraules: «La celebració dels sants i beats de la nostra família franciscana, té un valor extraordinari per al creure de la vida espiritual dels germans i germanes, així com per introduir en les coses més belles de l'Orde, als qui comencen el camí de la vida religiosa. És important que ens esforcem en la vivència objectiva i pietosa de les nostres celebracions franciscanes, amb l'autèntic sentit d'una celebració litúrgica legítima.»

És ben sabut que els nous calendaris de les celebracions litúrgiques de les diverses famílies religioses són fruit de posar en pràctica el que la *Sacrosanctum concilium* (n. 111) va indicar: «Per

tal que les festes dels sants no prevalguin per sobre dels misteris de la salvació, caldrà deixar la celebració de molts d'ells a les esglésies particulars, nacions o famílies religioses, i que quedin per a tota l'Església només aquells que recordin sants d'importància realment universal.»

Sant Bernardí de Siena glossa, en el seu *Quadragesimale de evangelio arverno* (sermó 49), el nom de Jesús, del qual extraiem els paràgrafs següents: «Aquest és aquell santíssim nom anhelat pels patriarques, esperat amb ansietat, demanat amb gemecs, invocat amb sospirs, suplicat amb llàgrimes i donat en arribar la plenitud de la gràcia. No pensis en un home de poder, menys encara en una venjança, sinó de salvació. El seu nom és misericòrdia, és perdó.» «No hi ha cap altre fonament fora de Jesús, llum i porta, guia dels esgarriats, llum de fe per a tots els homes, únic mitjà de trobar de nou el Déu indulgent i, una vegada trobat, fiar-se'n; i posseït, gaudir-ne. Aquesta base sosté l'Església, fonamentada en el nom de Jesús.»

No només la família franciscana, sinó que tota l'Església universal exaltem el nom del Senyor Jesús, quan preguem en el càntic de Filipencs 2,6-11 en les primeres vespres dels diumenges, l'estrofa següent:

Per això Déu l'ha exaltat
i li ha concedit aquell nom
que està per damunt de tot altre nom,
perquè en el nom de Jesús
tothom s'agenollí
al cel, a la terra i sota la terra.

Si ens aturem en algunes estrofes de l'himne de Laudes de la festa, veiem que va desgranant, bellament, algunes particularitats del nom de Jesús:

Nom per damunt de tot altre nom.
Jesús, delícia del Pare,
regust del cel
i de l'eternitat.

Jesús, goig de l'Esperit,
que per ell la seva llum expandeix
i embelleix amb la seva glòria
els espais siderals.

Jesús, Messies diví,
Paraula clau, missatge,
que diu a l'home a la terra
la veu que porta del cel.

Nom per damunt de tot altre nom.
Tots els éssers el canten,
animats de l'Esperit,
en la presència del Pare. Amén.

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Sant Josep Sebastià Pelczar

- ✓ Nascut a Korczyn, Polònia, l'any 1842
- ✓ Autor de nombrosos llibres i fundador de dues congregacions
- ✓ Com a bisbe de Przemysl va aplicar la doctrina social de l'Església
- ✓ Va morir l'any 1924
- ✓ Canonitzat el 2003 per Joan Pau II

Aquest sant polonès va ser ordenat sacerdot amb poc més de vint anys i gràcies a la capacitat intel·lectual que tenia va ser enviat a completar estudis a Roma, on es va doctorar en Teologia i Dret Canònic. De nou a la seva Polònia natal, llavors ocupada per Alemanya, Rússia i Àustria, va exercir com a professor al seminari i a la universitat de Cracòvia, però sense deixar mai la seva tasca com a rector de parròquia. Durant aquest període va fundar dues congregacions per ajudar els malalts i els pobres, la Fraternitat de la Mare de Déu i les Serventes del Sagrat Cor de Jesús. L'any 1900 va ser nomenat bisbe de Przemysl, ministeri que va desenvolupar a la mateixa ciutat la resta de la seva vida. Com a bisbe va tenir molt d'interès a aplicar la doctrina social de l'Església promoguda per Lleó XIII. Així va fer visites freqüents a les parròquies, va restaurar esglésies i en va obrir de noves i va fundar escoles i centres d'acollida. Durant el seu episcopat va escriure nombrosos llibres, cartes pastorals i altres escrits per edificar el poble que li havia estat encomanat.

Barcelona

Publicada la primera biografia del bisbe Joan

El Palau de la Generalitat acull la presentació del llibre «Joan Carrera. Un bisbe del poble»

Joan Piñol
Barcelona

No és habitual que l'homenatge a una persona morta fa més de sis anys congregui 300 persones. Tampoc no és habitual que l'homenatge a un bisbe sigui al Palau de la Generalitat. Com tampoc no és habitual que sectors diversos de la societat i de l'Església recordin amb profund sentiment la pèrdua d'un bisbe. Moltes coses en el bisbe Joan Carrera estan fora d'allò habitual. Era un home que trencava la majoria dels estereotips i la majoria dels prejudicis. Era un catalanista fervorós que anava cada estiu a Andújar per venerar la Verge d'aquells andalusos que ara eren feligresos seus. Va ser un seminarista díscol però va acabar morint mentre feia uns exercicis espirituals amb els seminaristes. Era progressista però va quedar profundament impactat per Joan Pau II i es va convertir en un gran admirador seu. Aquestes petites pinzellades mostren un sacerdot complex i difícil d'encasellar. Una personalitat que ha marcat la gent que l'envoltava.

Entrevistes i articles

L'homenatge que va tenir lloc el passat 8 de gener va servir per repassar aquests i molts altres trets d'un «home de Déu», com el va qualificar el pare Enric Puig. En una posada en escena solemne, el Palau de la Generalitat va ser el marc de la presentació del llibre «Joan Carrera, un bisbe del poble», escrit per l'exconseller Joaquim Ferrer i l'enginyer Francesc Teruel. Com aquest últim recordava, aquesta obra és la primera biografia completa del bisbe Joan, com molts l'anomenaven. El llibre és fruit de l'esforç dels dos autors que s'han passat mesos recomponent la vida del bisbe auxiliar de Barcelona investigant al seu arxiu personal, als registres i a les hemeroteques. A més, han entrevistat gairebé 80 persones que el van conèixer cosa que ha permès als autors copsar la petjada que va deixar el bisbe Carrera en les vides de tantes persones. «Ha estat un goig poder veure l'estimació i l'elogi de tanta gent cap al bisbe Joan», resumeix Francesc Teruel.

Una altra de les fonts d'informació han estat els escrits del bisbe que, com va dir l'exconseller, era un home «de ploma fàcil». En especial, han estat importants els centenars d'articles que va publicar a *Catalunya Cristiana* durant 25 anys a la seva columna setmanal «Ara mateix». «Hem procurat emprar els seus propis textos i així hem pogut confegir la seva vida a partir dels seus pensaments» explica Ferrer. El mateix Joan Carrera és qui explica la seva vida al llarg del llibre. L'exconseller de Cultura i gran amic del bisbe admet: «Hem pogut fer la biografia com si l'haguéssim tingut al costat.»

Evens Fotògrafs

JOAQUIM FERRER:
«Hem procurat emprar els seus propis textos i així hem pogut confegir la seva vida a partir dels seus pensaments»

FRANCESC TERUEL:
«Ha estat un goig poder veure l'estimació i l'elogi de tanta gent cap al bisbe Joan»

FRANCESC HOMS:
«Era un sacerdot que practicava allò que predicava, era coherent i va transformar les paraules en acció»

CARD.SISTACH: «Era un bisbe amb olor d'ovella amb moltes similituds amb el papa Francesc»

Agusti Codinach

El Palau de la Generalitat va acollir l'acte amb una nodrida presència de polítics i eclesiàstics.

En les seves 348 pàgines, els autors expliquen la vida del qui fou bisbe auxiliar de Barcelona entre 1991 fins a la seva mort el 3 d'octubre del 2008. La biografia, com va admetre Ferrer, és un text sincer i honest que no descuida cap episodi de la seva vida i que no defuig cap de les polèmiques que van envoltar la seva figura. L'Editorial Mediterrània publica aquest llibre igual que ja va publicar la majoria dels llibres del bisbe Carrera.

Públic d'honor

Juntament amb amics, sacerdots, familiars i coneguts hi havia també una nodrida representació política, cultural i eclesial. Entre els assistents hi havia el conseller de la presidència, Francesc Homs, el conseller d'Interior i president del Consell Nacional d'Unió Democràtica, Ramon Espadaler, l'escriptor Josep Maria Puigjaner, el bisbe emèrit Joan Godayol i l'exdirectora de Càritas de Barcelona, Núria Gispert. També hi havia el bisbe de Sant Feliu, Agustí Cortés, el bisbe d'Urgell, Joan Enric Vives, l'auxiliar de Barcelona, Sebastià Taltavull, i l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Lluís Martínez Sistach, que va glossar la figura del que va ser el seu bisbe auxiliar. També va causar expectació mediàtica l'assistència de l'expresident de la Generalitat, Jordi Pujol, acompanyat per la seva dona en primera aparició pública des de la seva confessió el passat 25 de juliol. Sens dubte, va pesar la llarga i intensa amistat que unia el bisbe Carrera i l'expresident Pujol.

Polítics i feligresos

Enmig de les personalitats polítiques i socials hi havia també molta gent senzilla que havia conegut el bisbe Joan. Feligresos de les parròquies on havia estat, sobretot molta gent de l'Hospitalet i de Badalona. Un d'ells era Jordi Breu, membre del Memorial Bisbe Joan Carrera que s'encarrega de promoure la seva figura. «A la parròquia de l'Hospitalet nosaltres coneixíem el Joan Carrera rector, l'home de les processons, el sacerdot afable que coneixia tot el barri. Però més endavant vam veure que venia gent important a la parròquia, consellers, bisbes i, fins i tot, el president Pujol. Ell deia que eren amics seus i li treia importància». En veritat, Carrera sempre va compaginar la seva tasca com a sacerdot en parròquies obreres amb la seva amistat amb els dirigents polítics catalanistes. «Nosaltres érem joves i no ens n'adonàvem, però estàvem al costat d'una persona que estava fent història», reconeix Breu.

La presentació del llibre va mostrar l'estima que moltes persones sentien pel bisbe Carrera en un acte que l'alcalde de Barcelona, Xavier Trias, va qualificar «d'entrançable». Les anècdotes personals, les històries viscudes al costat del bisbe Joan i el record de les seves paraules van presidir l'acte. «Era un sacerdot que practicava allò que predicava, era coherent i va transformar les paraules en acció», va dir el conseller Homs, i va resumir: «En Joan Carrera era dels que es mullaven per les causes justes.» El conseller va recordar com ell havia participat en

Protagonista d'una exposició

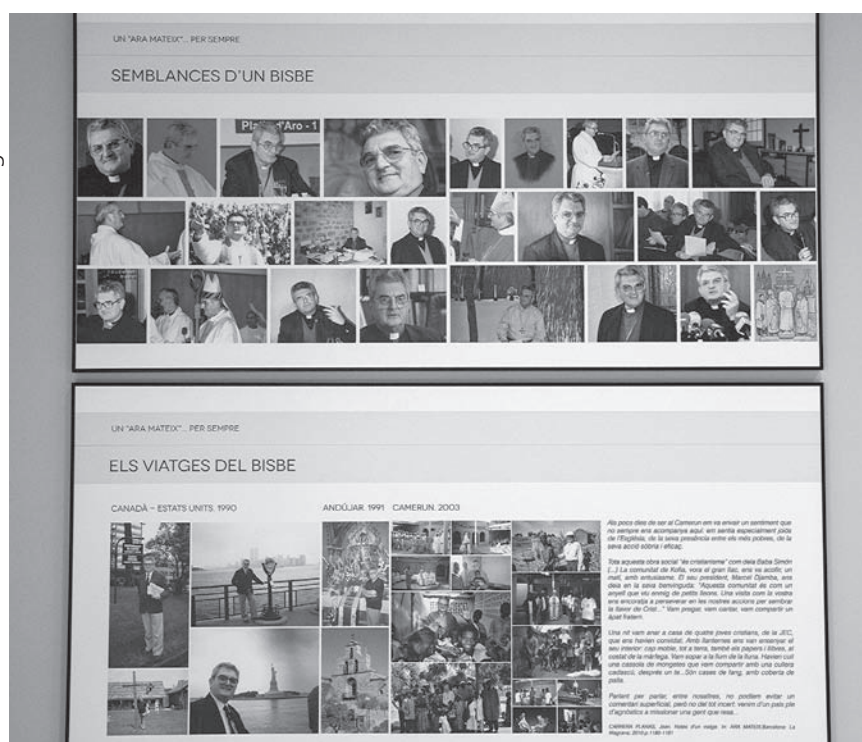
La presentació del llibre sobre la vida del bisbe Joan Carrera ha coincidit amb una exposició al Palau Robert dedicada a la seva persona. Des del 9 de gener fins al dia 18 s'hi poden observar fotografies i escrits del bisbe Joan. Els organitzadors d'aquesta exposició són tres laics que van conèixer el bisbe quan era el rector de la parròquia de Sant Isidre Llauredor a l'Hospitalet. Jesús Gandul, Jordi Garcia i Jordi Breu eren adolescents quan l'any 1976 mossèn Joan Carrera va arribar a la seva parròquia. En aquell barri obrer, amb moltíssima població vinguda d'Andalusia, a les acaballes del franquisme va arribar aquell sacerdot jove amb fama de catalanista i molta voluntat de treballar en aquell ambient. «Ell va demanar explícitament una parròquia obrera», ens explica Jordi Breu mentre passegem per l'exposició. Aquest mestre de professió encara té viu el record d'aquell sacerdot jovial que va veure per primer cop mentre feia d'escolanet. «Des que el vaig conèixer amb 14 anys, vaig estar íntimament lligat a ell, jo estava al grup de joves de la parròquia, era catequista, l'ajudava en moltes tasques i, fins i tot, em va casar», explica alegrement. «De fet, tres dies després que el nomenessin bisbe l'any 1991 va batejar el meu fill i em va dir tot content que era la primera cosa que feia com a bisbe.»

Aquests laics van constituir el Memorial Bisbe Joan Carrera l'any 2013 per celebrar el cinquè aniversari de la seva mort. La idea inicial era fer només alguns actes de contingut simbòlic: una ofrena floral a la seva tomba, una missa de record i una exposició a la parròquia de Sant Isidre. «Pensàvem que seríem quatre gats però la gent va respondre moltíssim i tots els actes van tenir un èxit aclaparador», recorda. Impulsats per aquesta resposta i amb l'empenta dels familiars del bisbe Carrera, els tres laics van decidir no dissoldre el Memorial. Aquella exposició que es va fer al local parroquial de l'Hospitalet va exposar-se al monestir de Montserrat, recordant la importància del lloc on va ser ordenat Carrera l'any 1954. «Totalment sorpresos vam veure com aquella exposició del nostre local parroquial passava a ser inaugurada pel president Mas

l'organització de les Jornades Església i País que es van celebrar a Solsona l'any 1993 i en què va intervenir el bisbe Carrera. «He repassat la seva intervenció i l'hauria pogut fer avui mateix, era un home clarividenc», va sintetitzar. En aquest sentit, la majoria dels presents va recordar la importància que tenia per en Carrera la unió entre la dimensió social i la dimensió nacional. L'exconseller Ferrer va afirmar que Carrera era l'autor material del document *Arrels Cristianes de Catalunya* que els bisbes catalans van publicar l'any 1985 i que és un document amb un pes històric i polític molt important.

Per sobre les paraules, surava en

Agustí Codinach

L'exposició va començar a la parròquia Sant Isidre Llauredor de l'Hospitalet on Carrera va ser rector durant 15 anys.

a Montserrat», recorda amb joia. Després d'aquesta inauguració el 26 d'abril l'exposició va romandre al cenobi fins a l'octubre. Coincidint amb la publicació de la biografia, el Memorial Joan Carrera va decidir exposar la mostra a Barcelona. Així va ser com van contactar amb el Palau Robert. «Normalment les exposicions es programen amb un any d'antelació però nosaltres ho hem fet amb dos mesos i per això només hem pogut exposar durant nou dies», conclou. D'ara en endavant, l'exposició seguirà els autors del llibre en algunes presentacions que es faran pel territori: el 5 de febrer seran al bisbat de Sant Feliu, més endavant aniran a la parròquia de Santa Maria de Badalona i també a Terrassa.

L'exposició porta per títol *Un Ara mateix... per sempre*. «Ara mateix» era el nom de la columna que el bisbe Carrera va escriure durant 25 anys a *Catalunya Cristiana*. El fil conductor de la mostra són precisament els fragments dels seus articles. La tasca de recerca documental ha estat exhaustiva i gràcies a l'arxiu familiar s'han pogut incloure imatges que repassen tota la seva vida: la seva primera comunió, la seva ordenació

episcopal, la rebuda del papa Joan Pau II, la inauguració de Ràdio Estel, etc. Entre elles hi ha imatges divertides, com la d'un jove Joan Carrera amb sotana jugant a futbol al barri de Llefia de Badalona, d'altres són més emotives, com la del bisbe Joan amb la seva mare amb qui estava molt unit.

Tot mirant l'exposició, Jordi Breu ens confessa que allà no només hi ha la vida de Joan Carrera sinó també la història de la seva parròquia i la seva pròpia història personal. «En una imatge surten els meus pares, en una altra surt la meua dona, aquest d'aquí és l'anterior rector, per exemple, i aquesta és l'escola on vaig estudiar...» Són moltes les persones que miren les imatges i els textos i recorden les hores que van passar amb el bisbe Carrera. Mentre hi som se'ns acostava una dona tota emocionada. Es confessa «amiga del bisbe» mentre explica enriolada que ell era el padrí de la seva néta. Assenyala les imatges i ens diu: «Sempre se'l veu en segon terme, feia molta feina però no li agradava ser el protagonista.» Aquest cop, però, el bisbe Carrera sí que és el protagonista. L'exposició i el llibre porten el seu nom i l'estimació de tots aquells que el recorden.

l'acte la voluntat de donar a conèixer la figura del bisbe Joan Carrera. Els autors no van amagar que la seva principal voluntat amb el llibre és mantenir la seva memòria i contribuir a homenatjar-lo. El cardenal Martínez Sistach també va expressar el seu desig que el bisbe Carrera sigui més conegut pels catalans i que li sigui reconegut el seu paper. El cardenal va dirigir al seu company unes paraules emocionades en recordar-lo com «un home de consell i un home d'acció».

En conjunt, l'acte al Palau de la Generalitat no va ser un mer panegíric del bisbe Joan Carrera. Va ser un record emocionat però també una voluntat

de donar-lo a conèixer, d'homenatjar-lo, d'estimular el seu exemple. Com va dir el conseller Homs, l'acte tenia «un to agredolç». La dolçor de veure que encara tanta gent el recorda i la tristesa de la seva pèrdua. L'alcalde Xavier Trias va fer una confessió que estava en el cor de la majoria dels assistents: «Tinc la sensació que el vam aprofitar poc, el bisbe Joan.» Molts es demanaven què diria ell en l'actual moment polític de Catalunya però també referent al papa Francesc. El cardenal Martínez Sistach va definir Carrera com «un bisbe amb olor d'ovella», un home senzill, proper i evangèlic. En suma, com diu el títol de la biografia, un bisbe del poble.

Barcelona

«Hem aconseguit que els estatuts reflecteixin el fet diferencial català»

Fra Josep Gendrau ha participat en el capítol fundacional de la província franciscana de la Immaculada Concepció

Carme Munté

A causa de la crisi de vocacions l'orde de frares menors s'ha hagut de reestructurar. Des de l'1 de gener ha començat a caminar la nova província franciscana de la Immaculada Concepció. És fruit de la unió de set províncies franciscanes d'arreu de l'Estat espanyol. El pare Josep Gendrau, ministre Provincial de Sant Salvador d'Horta de Catalunya, ha participat juntament amb cinc frares catalans més en el capítol fundacional, celebrat del 29 de desembre al 4 de gener a Madrid.

Ha nascut la nova província franciscana de la Immaculada Concepció. Ho deu haver viscut amb una barreja de sentiments... És així?

Ho valoro com una cosa imprescindible, a causa de la multiplicitat de tasques pastorals que cal dur a terme i dels pocs agents-frares per realitzar la missió que tenim encomanada. Per això, cal reduir presències, convents, serveis a fi d'anar al que és realment essencial: viure el carisma franciscà amb més qualitat. En una sola frase: revitalitzar la vida i el carisma franciscà fent-lo ben significatiu en la vida de cada dia del frare franciscà. Per tant, la meua valoració és positiva. Pel que comenta de la barreja de sentiments, és clar que no serà el mateix el fet de ser franciscà a Catalunya que ser-ho de la unió de set províncies en una, que va des de Catalunya fins a les Canàries i que té el centre a Madrid. És quelcom que dol, si bé amb el cor obert al futur amb esperança.

La seva voluntat ha estat sempre que es respecti el fet diferencial català. Això a la pràctica, com es tradueix?

Certament. Hem procurat sempre durant el procés, que ha durat uns deu anys, que el fet diferencial de llengua i cultura, tradicions i costums quedés reflectit en els Estatuts Particulars que hem aprovat en aquest capítol fundacional. Ho hem aconseguit. D'acord amb l'article 23.1: «Atesa la diversitat cultural i de llengua dels llocs i dels germans, que es fomenti la inserció en la pròpia cultura i es facin servir amb normalitat les llengües de cada territori geogràfic.» A més, s'ha procurat, que cada antiga província tingui el seu enllaç propi per facilitar el coneixement del territori i de les seves necessitats. En el nostre cas, aquest enllaç, definidor o conseller del nou ministre provincial és fra Francesc Linares i Cerezuela, *o.f.m.*, lleidatà. També cal dir que fra Joan Carles Ovejero, *o.f.m.*, el nostre nou ministre (servidor) provincial, encara que nascut a Honrubia (Cuenca), s'ha

El nou ministre provincial, fra Joan Carles Ovejero, rep l'abraçada fraterna del ministre general, fra Michael A. Perry.

Fra Josep Gendrau, fent el signe de posar terra catalana al mapa corresponent a Catalunya.

Gendrau s'abraça amb el ministre general de l'orde, després d'entregar el segell propi de la província de Catalunya.

format al País Valencià i parla bé el català. A la sessió inaugural a Sant Francesc el Gran de Madrid va dir unes paraules en valencià-català.

Com han estat aquests dies de capítol fundacional compartits amb altres germans d'arreu d'Espanya?

El capítol fundacional l'hem viscut amb un esperit joios, fratern, amb una bona entesa i harmonia entre els 64 frares capitulars. Han estat uns dies de gràcia molt profitosos i hem marcat les pautes per caminar junts, procurant que la forma de vida que ens va deixar el nostre seràfic pare sant Francesc d'Assís sigui avui ben actual i significativa. S'han pogut fer sense cap entrebanc pregàries i intervencions en català, valencià i castellà, complint-se el que sempre diem: que sant Francesc d'Assís, el nostre inspirador, és un sant universal i nosaltres també intentem ser-ho. O com ens diu Mn. Cinto Verdguer i també es va escoltar en una de les intervencions a l'aula: «Qui per fra qui per germà, tot el món és franciscà.» A més, com que el procés ha estat tan llarg, els capitulars ens coneixíem suficientment perquè hem fet reunions i trobades a tots nivells i en diferents convents de la geografia franciscana de la península Ibèrica.

Estem celebrant l'Any de la Vida Consagrada. Per què val la pena fer-se religiós i, en concret, franciscà?

La meua resposta és aquesta: amb la gràcia de Déu que em va ser regalada quan vaig entrar al seraficat o seminari franciscà de Balaguer i amb tot el que he viscut com a frare i en els diferents ministeris i serveis que he desenvolupat m'he sentit plenament realitzat, valorat, estimat i per tant feliç per la vocació franciscana rebuda com un veritable Do. Com diu la seràfica mare Santa Clara d'Assís: «Cal que siguem agraïts a Déu perquè entre tots els dons que hem rebut d'ell —família, vida, qualitats— el més gran de tots ha sigut el de la vocació a la vida franciscana.» Val la pena ser religiós i ser franciscà, ho dic des de la meua vivència personal, perquè he pogut viure i anunciar l'evangeli de Jesús en les coses petites de cada dia, enmig del poble, de la gent senzilla i normal, perquè els franciscans hem estat considerats sempre els frares del poble i pel poble i així he pogut retornar a Déu tot el que Ell ens regala cada dia: interioritat, pregària, treball, ministeris, ensenyament, atenció a les necessitats dels altres..., i tot sense esperar res a canvi, que és el que dona més pau, més alegria i et fa sentir sempre la joia i la felicitat interior que es manifesta en el rostre i en la vida.

Opinió

«Si quiere saber cómo es fulanito, déle un despachito»

Ramon Prat
i Pons
Director de l'IREL

La dita popular *si quiere saber cómo es fulanito, déle un despachito* fa molta gràcia, quan hom la sent per primera vegada, perquè és una imatge visual que està feta amb bon humor i, també, amb una certa ironia. De fet, quan l'escoltem, pensem de seguida en els que manen en el món polític i en l'administració pública, en els col·legues que dirigeixen el lloc on treballem i, fins i tot, pensem en gent que sembla que no té gaire poder, però que quan mana en un lloc concret, per petit i insignificant que sigui, es fa valdre a base de bé.

Tanmateix, quan hom passa de riure la gracieta de l'expressió, a reflexionar sobre el missatge que s'amaga al darrere sobre l'ús del poder, a poc a poc, es va adonant que aquesta expressió popular conté una gran saviesa. A més, hom descobreix que l'ús inadequat del poder no solament afecta els comportaments de les altres persones, sinó també la pròpia manera de viure i d'administrar el petit poder que les circumstàncies de la vida han posat a les nostres mans.

Molta gent pensa que darrere l'abús del poder hi ha gent prepotent, que pot fer-ho perquè li escau i li és permès. Tanmateix, quan anem descobrint que hi ha gent que abusa del poder, però que també n'hi ha d'altra que utilitza el poder amb respecte per tothom i, fins i tot, amb elegància —i que aquestes persones, que actuen amb amabilitat, sovint són millors i molt més respectades— aleshores, anem descobrint que darrere l'ús inadequat del poder s'amaga gent més aviat feble, que no confia en el fet que fan les coses bé i, per això, necessita mantenir els altres a ratlla. Les persones que actuen sense flexibilitat ho fan perquè no estan segures de si mateixes i, justament per aquesta inseguretat, solament són capaces de veure les coses en blanc i negre. Són persones afectivament febles, que necessiten un reconeixement

social, però que com que tenen por de no rebre'l lliurement, l'exigeixen amb una prepotència artificial, amb la qual cosa acaben per ser rebutjades i per perdre bous i esquelles.

En definitiva, darrere l'ús incorrecte de poder, hi ha sempre un ego infantil i inflat, que no ha madurat bé i que no pot elaborar la realitat, perquè té por dels altres. Es tracta de gent que, en definitiva, té por de pensar, d'estimar i d'ésser ella mateixa, i això la fa incapaç per al diàleg, la comunicació i la cooperació. Aquesta feblesa es pot verificar fàcilment quan aquestes mateixes persones que ocupen un càrrec, l'han de deixar. En general, es queden aïllades i en una gran soledat. Finalment, acaben per assabentar-se del que són realment.

Exercir un petit o gran poder és bo quan prenem consciència que solament som administradors d'un tresor

«Darrere de l'ús inadequat del poder s'amaga gent més aviat feble, que no confia en el fet que fan les coses bé»

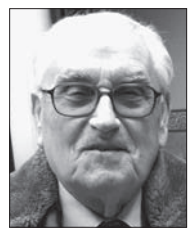
que no ens pertany, sinó que se'n ha donat a favor del bé comú. Ho va expressar bellament el poeta Salvador Espriu quan en el poema XXIV de *La pell de brau* afirma: «Si et criden a guiar un breu moment del mil·lenari pas de les generacions, aparta l'or, la son i el nom (...). No esperis mai deixar record, car ets tan sols el més humil dels servidors.»

Conscients que només som administradors d'un petit poder, aleshores, ens podem alliberar de les intoxicacions psicològiques i socials de les lluites de poder, perquè no ens cal un reconeixement infantil per part dels altres, sinó que en tenim prou amb la llibertat de poder servir el bé comú, des de la humilitat de reconèixer els nostres valors i els nostres límits. Això ens allibera de l'exhibicionisme i del servilisme, i ens obre als altres per tal que ens ajudin a superar les nostres mancances.

Quan administrem qualsevol tipus de poder, ens cal sanejar la ment, l'afectivitat i l'esperit per tal de no viure enganyats. En tot cas, el que sí que hem de vetllar acuradament són els drets dels més petits i els marginats de la terra, tal com el mateix Espriu expressa, bellament, quan acaba el poema esmentat suggerint que «el desvalgut i el que sofreix per sempre són els teus únics senyors. Excepte Déu que t'ha posat dessorats els peus de tots».

Aquesta dita popular *si quiere saber cómo es fulanito, déle un despachito*, a banda d'ésser un rodolí ben divertit, planteja la urgència de revisar la manera d'administrar el poder, certament, per part dels notables de la terra, però també, ens invita a reflexionar de quina manera actuem quan exercim el petit poder que tots administrem. Hi ha, doncs, molta feina per a tothom. Mans a l'obra!

S'hi ha d'anar, a missa?

Josep Gil i Ribas
prevere

No sé si heu fullejat el llibret que he escrit i que porta per títol *Per què no vaig a missa*. En el llibret parlen vint-i-sis persones que expliquen per què no van a missa, uns testimoniatges que, en conjunt, ofereixen un panorama de les motivacions d'aquest abandó, i ofereixen material de reflexió per a qualsevol cristià o cristiana interessat en la vida eclesial. No cal dir que l'abandó de la participació en l'Eucaristia és un dels fets més notables del canvi que hi ha hagut, a molts nivells, en la vivència

de la fe cristiana entre nosaltres. Acostar-se una mica als perquè d'aquest procés, sens dubte, un bon exercici per conèixer la nostra realitat i per pensar en com cal plantejar el treball eclesial en el futur que ja ha començat.

En la presentació del text escric: «En el llibre sura la idea que la crisi religiosa d'avui no és una crisi de pràctica religiosa, sinó una crisi de fe, una crisi que pateix molta gent, i no només de les generacions més joves; la pateixen moltes persones, per bé que cada vegada són més les que ja no se'n senten.» I afegeixo: «El llibre, d'altra banda, per bé que indirectament, planteja la qüestió de si és o no és tan important la missa del

diumenge. El diumenge, per a molta gent, ha canviat de signe i, per un altre cantó, qui sap si no es pot endevinar en les respostes consignades una tendència que malda per situar en el centre de la vida comunitària de la fe no tant l'Eucaristia sinó la Paraula, una tendència que podria espantar alguns, però que en realitat respon a la convicció de la necessitat urgent i radical d'un canvi d'estructura, diguem-ho així, de la mateixa Església. No per minimitzar el paper de l'Eucaristia, però sí per pensar com ha de ser ara aquest paper.» Els nostres germans protestants, que volen ser tan fidels com nosaltres a l'Evangeli de Jesucrist, no celebren cada diumenge l'Eucaristia pròpiament dita,

per bé que cada diumenge celebren la litúrgia de la Paraula. I penso que no aniria malament que l'Eucaristia pròpiament dita es reservés per a ocasions més assenyalades.

Cal anar a missa, però no perquè estigui manat, sinó perquè val la pena anar-hi. El diumenge és el dia del Senyor i és ell, el Senyor, qui ens convida a la missa, perquè vol compartir amb nosaltres el millor que té: ser el Fill de Déu. La missa certament no és el més important, però creure en Jesucrist i no anar a missa és com una contradicció. Potser sí que caldria revisar la legislació actual sobre el precepte dominical; no ho sé. Però sí que sé que són moltes les coses que caldria revisar.

Tortosa

La força d'un somni

Se celebra un congrés internacional sobre Teresa de Jesús i Enric d'Ossó

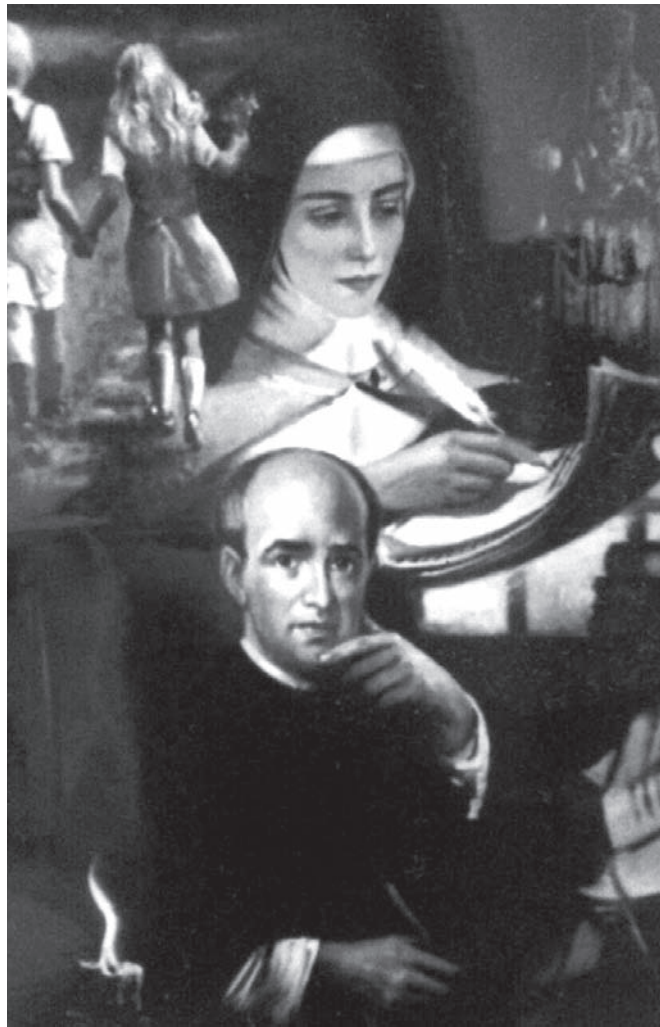
Carme Munté

En el marc del cinquè centenari del naixement de santa Teresa de Jesús, la gran família teresiana d'Enric d'Ossó celebra l'efemèride amb el lema «La força d'un somni».

Sant Enric d'Ossó (Vinebre, Ribera d'Ebre, 1840 – Gilet, Camp de Morvedre, 1896), sacerdot i mestre, va tenir una profunda trobada espiritual amb santa Teresa de Jesús. D'aquí va néixer el somni que actualment ha fructificat en la gran Família Teresiana d'Enric d'Ossó, formada per la Companyia de Santa Teresa de Jesús, estesa per 23 països; el Moviment Teresià Apostòlic; les comunitats educatives dels col·legis teresians i de la Fundació Escola Teresiana; les obres i projectes socials vinculats a la Companyia i l'ONG Fundació Enric d'Ossó. Tots plegats comparteixen el somni d'Enric d'Ossó de transformar el món segons el projecte de Jesús a l'estil de Teresa de Jesús.

Precisament per aprofundir en el teresianisme de sant Enric d'Ossó, aquests dies se celebra a Tortosa el congrés internacional *Teresa i Enric. Cara a cara*. Compta amb la presència de destacats especialistes que se submergeixen en la relació d'Enric d'Ossó i Teresa de Jesús.

A més, coincidint amb la celebració del congrés, s'ha portat fins a Tortosa l'exposició itinerant *La força d'una trobada*. Des del mes d'octubre del 2014, aquesta mostra recorre 24 ciutats d'arreu de l'Estat espanyol on és present la família teresiana d'Enric d'Ossó amb l'objectiu de renovar avui la força de la trobada que va suposar la connexió carismàtica de Teresa i Enric. En aquest any s'han programat altres actes importants com el musical *Si Teresa de Jesús voliera hoy*, que s'estrena a

Santa Teresa i sant Enric d'Ossó.

Entrada principal del col·legi de les teresianes de Tortosa.

Barcelona el 28 de març. Es tracta d'una obra fruit de l'aportació de M. Victòria Molins (llibret), de Toni Torrelles (composició), d'Àlex Blanco (arranjaments musicals) i d'Albert López Vivanco (direcció d'escena). Un altre acte important és la trobada internacional a Àvila, del 20 al 29 de juliol, on participaran persones de 23 països del món. La trobada començarà a Tortosa i acabarà a Àvila.

M. CRISTINA MARTÍNEZ, CONSELLERA GENERAL DE LA COMPANYIA DE SANTA TERESA

«Enric va trobar en Teresa la dona humana, ferma i profunda»

Com viviu aquest any dedicat a santa Teresa?

El vivim amb molta alegria, com una magnífica oportunitat d'aprofundir més en l'experiència de santa Teresa de Jesús i compartir-la amb totes les persones possibles. Ella, una dona del segle XVI, té encara avui una paraula a dir, una experiència a compartir que connecta amb les persones del nostre temps. Com deia fa poc una germana, és una dona que «marca tendència». Aquest any el vivim també com un repte «de família». Ja Enric d'Ossó va somiar amb una gran família, que ell va anomenar germanor teresiana universal. Ara aquest somni s'està fent realitat. Estem vivim aquest cinquè centenari com a «família teresiana d'Enric d'Ossó», germanes i laics entorn d'una mateixa taula, la taula del carisma teresià. Volem que la nostra taula s'eixampli i puguin seure-hi moltes més persones.

Tortosa pot considerar-se com a centre de la família teresiana?

Sí, Tortosa, per a la família teresiana d'Enric d'Ossó, és sens dubte un lloc molt significatiu, lloc de referència. Va ser a Tortosa on Enric d'Ossó projecta i realitza la seva obra. És a Tortosa on va crear el setmanari *El amigo del pueblo* (1871), la *Revista Teresiana* (1872), l'Associació de Filles de Maria Immaculada i Santa Teresa de Jesús (1873). Va fundar també el Carmel tortosí (1877) i va fer el projecte del que seria la seva gran obra apostòlica: *la Companyia de Santa Teresa de Jesús* (1876). Molt a prop del nou Carmel va construir la casa de formació per a les novícies teresianes. Volia així fer realitat un dels seus somnis teresians: oració i acció han d'anar sempre de la mà. Va fundar també en aquesta ciutat un col·legi per a nenes. També a Jesús-Tortosa va ser-hi durant molts anys el Noviciat de la Companyia de Santa Teresa. A l'edifici que era noviciat (actualment Centre Sant Enric d'Ossó) està enterrat sant Enric.

Sant Enric d'Ossó què va desco-

brir en santa Teresa de Jesús?

Sant Enric d'Ossó és anomenat el gran apòstol teresià del segle XIX. La santa va encisar el seu esperit, va viure apassionat per ella. El carisma teresià va ser per a ell un do de l'Esperit que va saber viure, compartir i multiplicar. En Teresa de Jesús, Enric d'Ossó va trobar el camí per endinsar-se en la veritable oració, en l'experiència de Déu, una experiència que transforma la vida, que fa possible superar dificultats i alimentar, i fer realitat, grans desitjos. Va descobrir de la mà de Teresa que l'oració era una relació d'amistat amb el gran amic, Jesús; un Jesús humà que està present ressuscitat en la nostra història, en el món, en cada persona. Teresa de Jesús li va descobrir també la importància que té el propi coneixement, un coneixement que ens fa adonar-nos que no estem buits per dins, estem habitats pel mateix Déu, que tan sols espera que ens hi acostem per omplir-nos dels seus dons. Un altre valor de la santa que va

copsar Enric d'Ossó va ser la capacitat de relacionar-se amb tothom, des de la gratuïtat i la transformació. Teresa buscava sempre en les seves relacions ajuda per conèixer i estimar més Jesús i fer-lo conèixer i estimar més, com ens demana també Enric d'Ossó. Ell va voler que Teresa de Jesús fos per a tots mestra de vida i d'oració, com ho va ser per a ell. Va trobar en ella la dona humana, ferma i profunda, capaç de transformar la realitat des d'una profunda unió amb Déu.

Quins voleu que siguin els fruits d'aquest cinquè centenari?

El lema «La força d'un somni» expressa molt bé el que volem viure i voldríem que fos el fruit del centenari: no deixar perdre la força d'un somni que ha arribat fins als nostres dies. Volem continuar donant vida al nostre món d'avui des de l'aprofundiment d'una experiència espiritual teresiana, personal i comunitària. Volem formar part dels constructors de la nova humanitat des del dinamisme que ens dona la força transformadora d'aquesta dona del segle XVI que continua sent tan actual. Volem, com era el desig de sant Enric d'Ossó, descobrir les llavors de vida amagades sovint per les cendres de realitats de sofriment, de manca d'esperança...

Paulino Castells: prestigiós psiquiatre infantil i bon cristià

Daniel Arasa

El 5 de gener, quan faltaven unes setmanes per complir els 72 anys, moria el doctor Paulino Castells, persona profundament cristiana, que va difondre bona doctrina, que va assessorar milers de famílies a la seva consulta, que va donar orientacions en multitud de llibres publicats o en nombrosos programes de ràdio i televisió. Era una persona amable, alegre, optimista, un excel·lent comunicador. La base humanística i l'esperit cristià s'evidenciaven en tot el seu quefer. El *Full Dominical* de l'arxidiòcesi de Barcelona ha reproduït setmanalment i al llarg de molt de temps textos dels seus llibres per orientar els pares en l'educació dels fills.

Paulino Castells va ser un prestigiós psiquiatre infantil i juvenil, un reconegut terapeuta familiar. Especialista en Psiquiatria, Pediatria i Neurologia, professor titular de Psicologia de la Universitat Abat Oliba CEU. Tinc comptabilitzats 26 llibres seus, i potser en són més.

Home de diàleg, de traçar ponts més que d'enfrontaments, no defugia els temes que afecten en profunditat la vida d'infants i joves. Intervencions rebutjant el consum de la marihuana i negant que els porros siguin inofensius, posicions sobre la custòdia compartida dels fills de pares separats, la síndrome d'alienació parental, l'educació en la sorpresa, la posició sobre els *ni-ni*, els càstigs als joves, una bufetada a temps, el respecte a la diversitat, i tants altres.

Amb Paulino Castells hem col·laborat al llarg de més de vint anys en organitzacions familiars i socials com el Grup d'Entitats Catalanes de la Família, la Plataforma per la Família Catalunya-ONU 2014 o CinemaNet. Era una persona generosa i va ajudar

«Afirmava que un error que mai no ha de cometre un avi és comprar l'afecte dels néts amb béns materials»

diverses entitats. Va pronunciar moltes conferències, va participar en col·loquis, va ser protagonista de debats, va formar part de jurats dels premis cinematogràfics «Família». Sempre en el marc de defensa de la família natural, encara que es respecti totes les persones.

En els darrers anys una de les seves grans il·lusions era la condició d'avi. Estava entusiasmat amb els néts. Deia que «no hi ha cap títol més gran que el de ser declarat avi», però afirmava amb rotunditat que «un error que mai no ha de cometre un avi és comprar l'afecte dels néts amb béns materials. Si en entrar a casa dels fills, allò que els

néts miren són les mans o busquen per les butxaques de l'avi en lloc de mirarlo als ulls és mal senyal. El millor regal no és una cosa material. És donar-se un mateix, estar amb ells, entregar-s'hi». Citando a Mary H. Waldrip deia que «els néts són la recompensa de Déu per haver arribat a vells».

Em va fer confiança de la seva malaltia entre els primers amics, a banda dels familiars. Semblava que les coses s'encaminaven a una solució favorable, però fa tres mesos em va trucar per demanar-me si podia substituir-lo en la ponència sobre *Solidaritat intergeneracional* del Congrés de Catòlics i Vida Pública

que se celebrava a Madrid, perquè no es trobava gaire bé.

Ha mort amb gran pau. Però tan impressionant com la seva mort ha estat la serenitat i acceptació de la seva dona, Vicky, dels seus fills Pablo, Salvador, María i Helena, i de la resta de familiars. Sóc testimoni de com, davant del fèretre de l'avi, li explicaven a un nen de 3 o 4 anys que l'avi ja era amb Jesús. I el petit va preguntar: «I, jo, quan aniré amb Jesús?» «Tu encara trigaràs molts anys, però també hi aniràs», va ser la resposta serena. Paulino i Vicky van construir una família amb profund sentit cristià. Tenen clar que no tot acaba aquí.

Metge humanista

Mn. Jordi Piquer

El 5 de gener morí a Barcelona als 71 anys el doctor Paulino Castells i Cuixart, víctima d'un càncer. Membre d'una família de metges i artistes—Paulino era nebot dels pintors Cuixart i Tharrats—, es va dedicar intensament a la medicina en el camp dels trastorns de la infància i l'adolescència, a la teràpia familiar i també a l'ensenyament a la Universitat de Barcelona, a la Universitat Internacional de Catalunya i a la Universitat Abat Oliba-CEU.

Fou a la vegada metge, pedagog i comunicador, però sobretot metge. Un metge humanista, en la tradició de la millor medicina humanística. Va ajudar a fer-lo profundament humà la seva mateixa especialitat professional. Encara que era doctor en cirurgia, la seva dedicació fou la psiquiatria infantil i juvenil. Queda constància del seu tremp personal en la trentena de llibres que ens ha

«En els seus llibres deixa constància d'un gran sentit humanístic, que en ell tenia les seves arrels en la fe cristiana que professava molt sincerament»

deixat, dedicats al infants, al matrimoni, a la família, i darrerament—i d'una manera molt entenyable—també als avis. Encara que ha mort relativament jove, ho ha fet després de viure, juntament amb la seva esposa, una experiència humana i familiar que ell estimava molt: la de ser avi, avi dels seus néts. En deixà constància, plena de realisme, en el seu llibre *Queridos abuelos*. I pensant en els infants ens va deixar un llibre que em sembla com el seu testament dedicat als reptes actuals de l'educació: *Tenemos que educar*.

Gràcies a la claredat del seu pensament i a la simpatia natural que irradiava la seva persona fou un gran metge comunicador. No li feien por els mitjans i s'hi movia molt bé. Era molt generós en sortir-hi, perquè tenia una consciència molt viva de la influència d'aquests mitjans en la maduració de les persones i de la mateixa societat. En els seus llibres deixa constància d'un

gran sentit humanístic, que en ell tenia les seves arrels en la fe cristiana que professava molt sincerament.

Els darrers anys, els articles del doctor Paulino Castells han ocupat sovint les pàgines del *Full Dominical*, publicació editada per l'arquebisbat de Barcelona. En aquesta publicació ha ofert orientacions clares als pares i mares de família en la seva missió educadora. Els seus articles i els del jesuïta pare Lluís Armengol—com anys enrere ho foren els del pare Bertran Quera—han obert horitzons i han estat llum per a moltes famílies. El doctor Castells no defugia cap realitat i cap problema, i sempre els afrontava amb realisme i amb seny, sempre al servei de les persones—sobretot dels infants—i dels valors humans. Aquest metge i pedagog profundament humà ha passat pel nostre món fent tot el bé que ha pogut. Per això, és ben mereixedor del nostre agraït reconeixement.

Roba Amiga inaugura la planta de reciclatge tèxtil més avançada del sud d'Europa

Situada a Sant Esteve Sesrovires, compta amb més de 6.000 metres quadrats destinats al reciclatge i reutilització de roba usada

Redacció

Sant Esteve Sesrovires

Recentment es va inaugurar la nova planta de reciclatge tèxtil de Roba Amiga Empresa d'Inserció, situada a Sant Esteve Sesrovires. Es tracta de la planta de reciclatge tèxtil més eficient i moderna del sud d'Europa. Amb 6.000 metres quadrats, processarà durant aquest any més de 4.500 tones de roba usada.

El projecte ha nascut de la unió de tres entitats socials especialitzades en la recollida i tractament de la roba: la Fundació Formació i Treball, la Coordinadora contra la Marginació de Cornellà i la Cooperativa Roba Amiga. Les tres entitats, sense ànim de lucre, han constituït Roba Amiga, Empresa d'Inserció, que serà l'encarregada de gestionar la nova planta.

A l'acte hi van prendre part Albert Alberich i Àngel Cánovas, director i president, respectivament, de la Fundació Formació i Treball, que van destacar la importància del fet d'oferir llocs de treball i ser generadors d'oportunitats per a les persones en risc d'exclusió, com a principal actiu de la nova planta.

Benito Martínez, representant de la Coordinadora contra la Marginació de Cornellà, que va manifestar la dificultat de les empreses d'inserció per competir amb les empreses de serveis ordinàries a l'hora de presentar-se en concursos públics d'adjudicació, va demanar una sensibilitat més gran a les administracions davant del fet que algun ajuntament ha retirat els contenidors taronges de Roba Amiga perquè els demanaven el pagament de quotes per poder tenir aquests contenidors de recollida de roba.

També hi van ser presents Jaume Batlle, representant del BBVA, i Enric Carbonell, alcalde de Sant Esteve Sesrovires.

Esperit social

En el seu torn de paraula, Mons. Agustí Cortés, bisbe de Sant Feliu de Llobregat i president de Càritas diocesana de Sant Feliu de Llobregat, va voler destacar la importància que una iniciativa com aquesta sorgís d'un nucli de persones amb un esperit i una sensibilitat social destacable i atents a les necessitats de la societat que els envoltava. Per tant, un projecte en línia i consonància amb l'esperit de Càritas diocesana de Sant Feliu, hereva també d'aquest esperit de col·laboració i treball conjunt que sempre hi ha hagut amb Càritas.

El bisbe Agustí va encoratjar a no perdre mai aquesta generositat, humanitat i sensibilitat social, que havia empès i mogut que realitats com aquestes fossin possibles. Finalment va prendre la paraula Felip Puig, conseller d'Empresa i Ocupació de la Generalitat de Catalunya, que va lloar la tasca de

les empreses d'inserció i va assumir la responsabilitat de les administracions, però també de la resta de la societat a l'hora de ser més sensibles davant de les iniciatives socials i empreses d'inserció.

L'objectiu fonamental de Roba Amiga El és la creació de llocs de treball per a persones en risc d'exclusió. A més, hi ha la voluntat d'avançar cap al màxim nivell d'eficiència en el tractament de la roba usada, sabates i complements que les entitats sòcies recullen en els contenidors taronges que Roba Amiga té distribuïts en bona part de les ciutats i pobles de Catalunya.

Actualment treballen en aquesta planta 45 persones, 31 de les quals estaven en situació de risc d'exclusió. S'espera que quan la planta vagi assolint el seu màxim nivell d'efectivitat, puguin ser més de 100 les persones en procés d'inserció que puguin ser contractades. A través de l'activitat productiva d'aquesta planta, les persones en risc d'exclusió contractades assoleixen les habilitats i els coneixements necessaris

que els poden facilitar el seu pas a l'empresa ordinària.

L'obertura d'aquesta planta i la inversió necessària ha estat possible gràcies a la participació en la primera convocatòria de *Momentum Project*, iniciativa del BBVA i ESADE dirigida a promoure l'emprenedoria social, a l'Agència de Residus de Catalunya, a través del seu conveni amb la empresa INDITEX, i sobretot a la tasca d'un grup d'enginyers voluntaris que han desenvolupat els prototips i els procediments de la maquinària que permet aquesta major eficiència en el tractament de la roba usada.

Entitats integrants

La Fundació Formació i Treball, promoguda per Càritas diocesana de Barcelona l'any 1992, és una entitat dedicada a la formació i inserció laboral de persones amb dificultats especials, tant personals com sociolaborals, per incorporar-se al mercat de treball. En el servei d'aquest objectiu s'em-

marca l'oferta de formació ocupacional i la realització d'activitats econòmiques per afavorir la inserció laboral.

La Coordinadora contra la Marginació de Cornellà és una associació constituïda el 1995. Té com a finalitat ajudar les persones que es troben amb dificultats per accedir als recursos existents, promovent i/o elaborant iniciatives de treball per a cada problemàtica específica. Paral·lelament, cerca impulsar un petit moviment social que denunciï les situacions d'exclusió i marginació, reclamar més recursos socials i aconseguir que els mateixos afectats s'organitzin per exigir els seus drets.

Per la seva banda, la Cooperativa Roba Amiga és un consorci d'entitats format per les següents empreses d'inserció: Formació i Treball, ADAD-L'Encant, Solidança, Trolles i Recibaix, i té com a propòsit modernitzar el sector en termes d'eficiència i rendibilitat, fent el procés de gestió de la roba de segona mà a Catalunya més eficient, per reduir al màxim els residus tèxtils a través d'un model que promogui la inserció de persones en situació de risc d'exclusió social.

En l'actualitat les cinc entitats que formen part de la Cooperativa Roba Amiga (Formació i Treball, ADAD-L'Encant, Solidança, Trolles i Recibaix) gestionen prop de 1.500 contenidors en els quals es recullen més de 7.000 tones de roba i una xarxa de botigues formades per 19 punts de venda. El resultat de tot aquest procés de recollida, tractament i distribució són 198 empleats, més de la meitat dels quals són persones en situació de risc d'exclusió social. Amb els ingressos obtinguts, les diferents entitats aconsegueixen finançar els seus programes de formació i d'inserció laboral, així com fer sostenible la creació d'ocupació dirigida a col·lectius que pateixen un alt grau de vulnerabilitat.

La visió de Jana Sterbak sobre la condició humana

El Museu de Montserrat presenta una exposició sobre aquesta artista canadenca

Redacció
 Montserrat

Jana Sterbak, una de les artistes més reconegudes de l'escena internacional per les seves radicals aportacions sobre la condició humana, amb noves icones que s'inspiren en la literatura, creences o mites del passat i del present, i també en coneixements científics i en la història de l'art, ha aterrat a Montserrat. La Sala Daura del Museu de Montserrat acull, fins al proper 1 de març, la mostra *Jana Sterbak a Montserrat. Una presència*.

Es tracta d'«una instal·lació molt agosarada en la qual ha volgut que els objectes estranys creats per ella dialoguin amb obres de l'abadia de Montserrat i del museu, tot creant combinacions molt suggeridores», apunta el P. Josep de C. Laplana, director del MDM. Aquesta mostra compta amb la col·laboració de la Galeria Toni Tàpies, del Macba i de l'Oficina del Quebec.

L'especial narrativa de Jana Sterbak és fruit d'un gran bagatge multicultural adquirit al llarg de la vida, a causa del seu origen txec, la posterior adopció canadenca i els múltiples contactes mantinguts amb la cultura europea. Les escultures resultants són imatges sintètiques que se situen entre la realitat i el somni, amb què sovint fa accions corporals enregistrades en fotografia i vídeo.

L'exposició, comissariada per Teresa Blanch, ofereix un recorregut pel seu ric treball des de les seves preocupacions inicials pel cos humà, en constant lluita per escapar de les limitacions imposades per les condicions que llasten tota vida física, fins a l'interès actual de l'artista per la cosmogonia, la conformació planetària del món. Les obres, d'una gran intensitat expressiva travessades per una crua visió sobre l'inquietant pas del temps, van des de l'any 1979 fins a l'actualitat. Com a proposta excepcional, interactuen amb obres dels fons del Museu de Montserrat, que ella mateixa ha seleccionat.

Tres apartats

La producció de metàfores intrigants sobre les transformacions inherents a la construcció de la identitat defineix el primer apartat de la mostra. Ens recorda que als anys vuitanta l'artista va ser pionera a donar un tractament biotecnològic a l'escultura *Remote control*, que és una carcassa amb una dona suspesa a l'interior, accionada per control remot. Un objecte-màquina alhora ampul·lós i dolorós, ja que la dona que el vesteix no suporta gaire temps suspesa dins seu. Amb aquesta

acció vol expressar la tasca feixuga de construcció de la felicitat, amb tots els entrebancs a superar en el joc de les relacions mútues.

El vestit és per a ella un element fonamental per plantejar situacions conflictives de la consciència. Per això, sovint les indumentàries són tractades com a revestiments ambigus, on s'intercanvien les identitats home/dona o, fins i tot, s'impedeix el moviment (*Distraction*). L'artista fa notar així la multitud de dependències i també de fracassos que conformen el procés vital, i ens mostra la faceta més feble i vanitosa de la vida.

Un segon apartat se centra en les càrregues i sacrificis que comporta el pas per la vida. Sterbak elabora crosses gegantines (*Monumental*), motxilles de pedra que emulen el mite de Sísif, atrapat en el càstig inútil de repetir sense fi un acte de superació (*Sisyphus sport*). O converteix cintes mètriques en formes feridores que deixen entreveure l'exigència perillosa dels mesuraments corporals (*Measuringtapecones*), un toc d'alerta sobre

les excessives regles que l'home fabrica per autoprotegir-se. A en *Combat cricket compartment*, una petita casa feta amb ivori prehistòric de Canadà, homenatja minúsculs animals com els grills, que emeten sons d'amor i guerra.

L'artista interpreta el destí tràgic de la vida amb bones dosis d'ironia, que donen lloc a imatges d'una gran força poètica i conceptual. La «física activa» dels materials és una cabdal aliada per obtenir efectes inesperats en les obres, com les cadires amb seients de gel en *Dissolution*, la llengua de foc real que crema durant uns segons sobre el crani de l'artista en *Artist as combustible* o els grans fets d'or massís com a recompensa a la injusta opressió, en la nova obra creada per l'exposició que es remet al conte popular *Cinderella*.

Una de les peces més destacades de l'exposició de Montserrat és el monumental conjunt d'esferes que formen la recent instal·lació *Planetarium*, que adopten formes similars a la creació del sistema solar: amb cràters, resplendors nocturnes o superfícies minerals, ob-

tingudes de la simple transformació natural del vidre, en el seu pas de l'estat magmàtic al sòlid.

Jana Sterbak beu sovint en les fonts de les històries narrades sobre la creació de l'univers, en llegendes, relats i narracions mítiques que tracten el debat entre condemna i rebel·lió, com mostra la fotografia *Atlas*, que evoca el Tità que va haver de carregar sobre les seves espatlles el pes del firmament. Aquest constitueix el tercer apartat de l'exposició, que posa èmfasi en què tots som, sobretot, «cos» en la miraculosa i precària existència que prové de temps remots, dins d'una temporalitat oberta de vida i d'un ordre cosmogònic familiar, que ajuda a fer suportable la caducitat de la vida. Aspectes que es veuen reforçats per un gabinet de dibuixos, gravats i fotografies de diferents èpoques i cultures.

Gran força conceptual

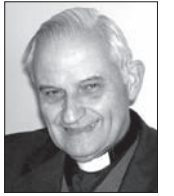
Jana Sterbak (Praga, 1955) viu i treballa a Mont-real (Canadà). Al final de la seva infantesa, la seva família es trasllada a Canadà. Allà es forma a la Vancouver Art School i a la Concordia University de Mont-real. El realisme irònic de la seva cultura txeca impregna, encara avui, el seu treball artístic d'una gran força conceptual. La seva obra es dona a conèixer a Europa a la secció *Aperto* de la Biennal de Venècia del 1990.

Des d'aleshores, ha realitzat exposicions a Nova York, Chicago, Londres, Praga o Barcelona. Jana Sterbak té obra en importants col·leccions de museus europeus i canadencs i ha obtingut nombrosos premis internacionals, com ara el de la Guggenheim Memorial Foundation, el del Consell de les Arts de Canadà a Ottawa o el del Governador General Arts Awards de Canadà. A Barcelona hi treballa des del 1998 en col·laboració amb la Galeria Toni Tàpies.

Actualitats científiques

La nau espacial MAVEN ja està orbitant Mart

Per Francesc Nicolau
Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

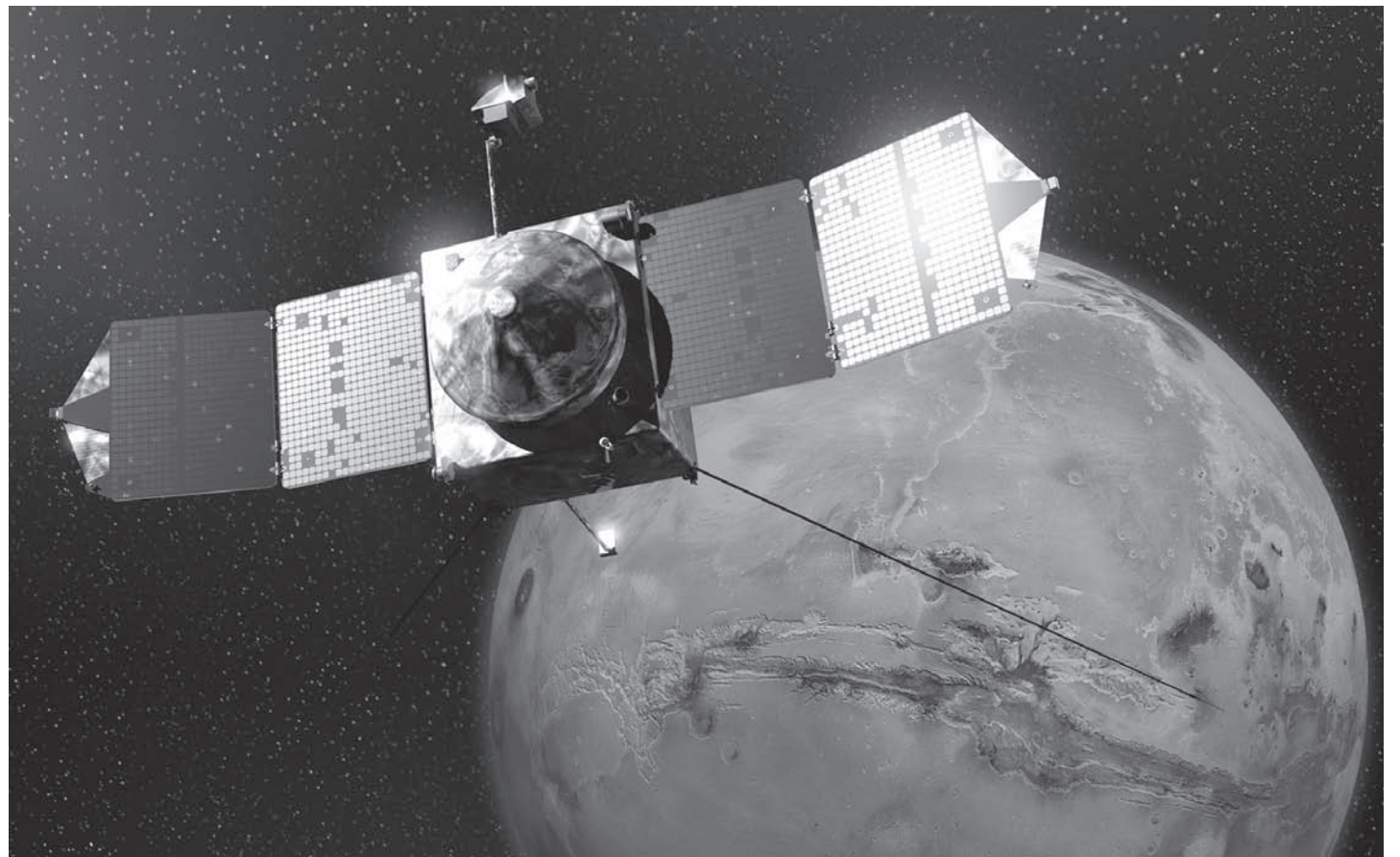

Potser ja us en recordareu, i si no, us ho dic ara: ja fa més d'un any (era el 18 de novembre del 2013) la notícia era que es va enlairar la nau espacial MAVEN (acrònim de Mars Atmosphere and Volatile Evolution) des del cap Canaveral (Florida, EUA) a bord d'un coet *Atlas 5*, després d'uns 11 anys de preparació, per emprendre un viatge cap al planeta Mart amb la missió principal d'esbrinar-hi la composició i evolució de la seva atmosfera.

La notícia que hem de donar ara és que tot ha anat segons la planificació feta i ja tenim la MAVEN analitzant l'atmosfera marciana. Després d'un viatge de deu mesos, havent recorregut 711 milions de quilòmetres, el 21 de setembre ja es col·locà en òrbita marciana, frenant la marxa que duia amb els seus 6 retrocoets bo i restant sota l'acció gravitatòria del planeta. L'operació d'acoblar-s'hi bé ha durat unes 5 setmanes. El 6 de novembre ja va enviar una foto de la superfície de Mart. Tot perfecte.

Aquesta nau, amb els panells solars estesos té 13,43 metres de llargada, i, a més del magnetòmetre, els analitzadors dels ions solars i dels seus electrons (SWIA i SWEA), una sonda de Langmuir, i una antena d'alta capacitat, porta uns instruments específics que mesuren els espectres d'imatges ultraviolades i de masses d'ions i gas neutre i encara d'altres. Té un pes de 2.454 kg i ha costat tota la missió (fins ara) 671 milions de dòlars!

Quina és la seva missió? Com que, segons se suposa, Mart va ser (ara deu fer uns 4.000 milions d'anys) un pla-

Recreació artística de MAVEN (NASA/GSFC).

neta més càlid i amb aigua, amb una bona atmosfera, que el protegia de les radiacions solars enèrgiques, però que de mica en mica es va esvaïr fins a convertir-se en el planeta inhòspit que ara tenim, la nau MAVEN es posarà a explorar l'atmosfera residual a les altures compreses entre 125 i 6.115 km. Els científics creuen que podem saber com era Mart abans que el Sol li

prengué l'atmosfera desfent-la molècula a molècula. Ho farà mesurant també el tipus i quantitat de radiacions còsmiques que li estan, encara ara, escombrant l'embolcall atmosfèric. Sembla, també, que Mart tenia en el passat un camp magnètic que repel·lia el vent solar bo i desviant-lo cap als costats. Ara ja no el té i per això aquest vent solar ha anat fent

la seva acció fins a volatilitzar fins i tot l'aigua que hi havia. Ja veurem si l'anàlisi que els nostres científics en faran del que ens comuniqui MAVEN pot donar suport a aquestes suposicions. El que sí, segur, farà és ampliar-nos els coneixements que ja teníem d'aquest planeta veí. Que no siguin inútils els 671 milions de dòlars que s'ha dedicat a aquesta empresa!

Gent de casa

P. Miquel Selga, estudiós de la meteorologia

Nascut el 1879 a Rajadell, Miquel Selga i Trullàs va fer-se jesuïta a Manresa i féu pràcticament tota la seva activitat fora de la península, perquè tan bon punt va acabar els estudis eclesiàstics va marxar als Estats Units per ampliar-los. Va passar per prestigioses universitats d'aquell país (Harvard, Georgetown) i pel Col·legi de Woodstock. Va estar un període de pràctiques a l'Observatori de Lowell, on sortiria amb una base formativa ben forta. Realment era el que se'n deia un erudit, una persona amb amplis coneixements en moltes matèries. El P. Selga excel·lia sobretot en la meteorologia, de la qual no només en tenia amplis coneixements, sinó que es va convertir

Joan Pallarès-
Personat
Historiador
jpallarespersonat
@gmail.com

en una autoritat mundial. Reputat científic, reconegut pels seus estudis, a partir del 1925 va assumir la direcció de l'Observatori Meteorològic de Manila, on va passar la major part de la seva vida. Fou membre de la Societat Astronòmica Espanyola, de la Societat Astronòmica Nord-americana, de l'Associació Astronòmica del Pacífic i de l'Institut Franklin.

Patí força durant la invasió japonesa de l'arxipèlag. Manila va estar trenta-set mesos sota l'ocupació japonesa i al final la ciutat va ser asfaltada pels americans el 1945, que l'assolaren i destruïren.

La seva bibliografia consta de gairebé un centenar de treballs, sobretot en anglès, tot i que es pot

trobar en castellà *La agonía del Observatorio de Manila* (1947), *Destrucción de la Estación Magnética de Manila* (1948) i alguna obra més. La seva bibliografia és essencial per al coneixement meteorològic dels tornados, tan freqüents en aquelles latituds.

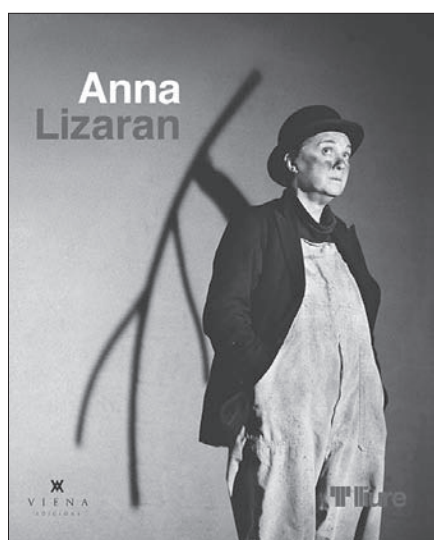
Miquel Selga i Trullàs, meteoròleg i jesuïta, morí a la ciutat de Quezon la mateixa diada de Sant Jordi, el 23 d'abril del 1956. L'any 1974 el P. Àngel Hidalgo publicà a l'Observatori de Manila *El Padre Miguel Selga, científico e historiador (1879-1956)*, que aporta una visió completa del personatge.

IMMACULÉE ILIBAGIZA
Mi viaje hacia el perdón
Palabra, 2014, 269 pàg.

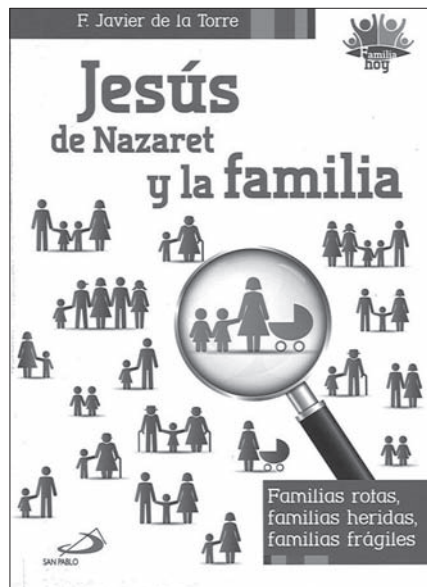
Els *hutus* radicals van intentar exterminar tota la població *tutsi*, en una massacre que va commoure el món. Immaculée era una jove que aleshores tenia 22 anys i que va perdre tota la família, el 1994 a Ruanda. Després d'aquests fets, aquesta jove rwandesa se'n va anar als Estats Units per descobrir-hi per què Déu l'havia salvada de la barbàrie del seu país. És quan decideix explicar la seva experiència, i trobar un sentit a la vida a través de la fe.

Anna Lizaran
Fundació Teatre Lliure-Teatre públic de Barcelona
Viena Edicions, 2014, 300 pàg.

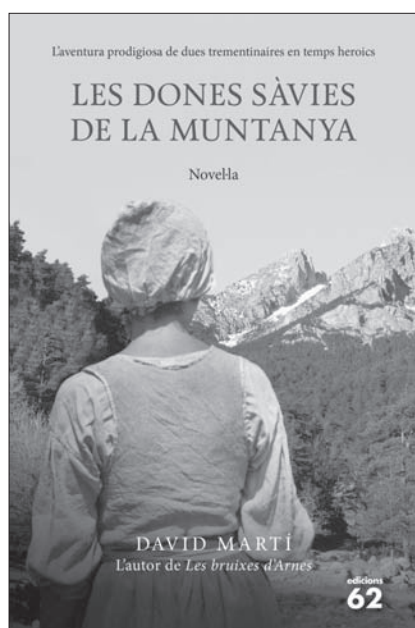
Anna Lizaran és una de les actrius més grans que ha tingut mai el teatre català i una de les persones que més ha contribuït a renovar-lo. Aquest llibre, que aplega nombroses fotografies i escrits d'amics i companys, pretén, sobretot, retre-li l'homenatge de tots els que vam tenir l'oportunitat de compartir amb ella la seva passió pel teatre.

F. JAVIER DE LA TORRE
Jesús de Nazaret y la familia
San Pablo, 2014, 303 pàg.

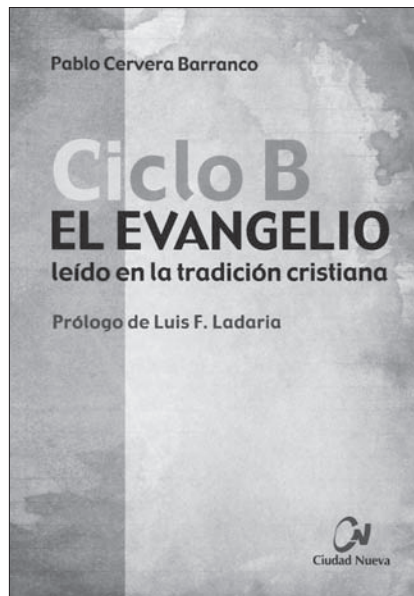
Aquest llibre fa un valuós rastreig pels evangelis a la recerca de les claus de la relació entre Jesús i les famílies del seu temps i sintetitza les característiques més importants de l'evangeli del Natzarè sobre la família. Aquesta anàlisi resulta completada per les interessants aportacions de la tradició i del Magisteri sobre el tema, des dels pares de l'Església fins a les recomanacions més recents del papa Francesc.

DAVID MARTÍ
Les dones sàvies de la muntanya
Edicions 62, 2014, 261 pàg.

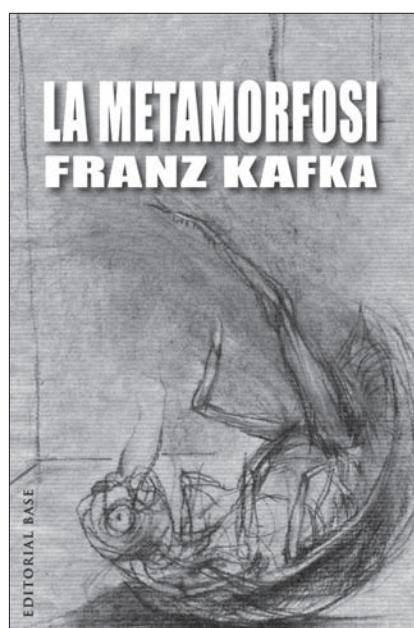
A mitjan segle XIX, un gran nombre de dones de les cases més pobres dels pobles de les valls de la Vansa i de Tuixent, a l'Alt Urgell, van protagonitzar una aventura prodigiosa. Carregades de plantes medicinals, les trementinaires es van fer molt populars. Aquesta novel·la dóna a conèixer un ofici amb una història excepcional del nostre passat.

PABLO CERVERA BARRANCO
Ciclo B. El Evangelio leído en la tradición cristiana
Ciudad Nueva, 2014, 362 pàg.

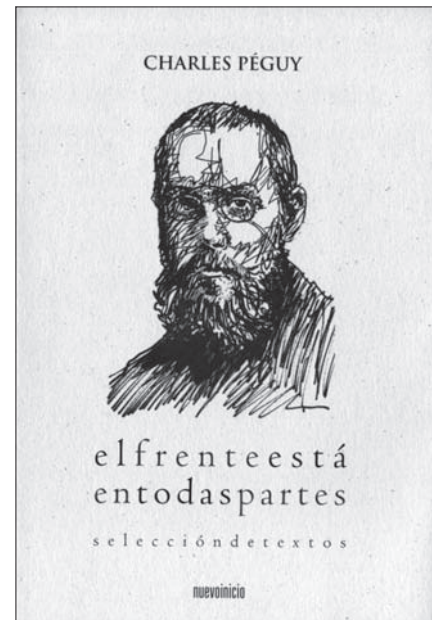
«Seguint els Evangelis dominicals i festiu del segon any del cicle triennal (any B), aquest llibre ofereix una àmplia i selecta antologia de textos d'autors cristians de tots els temps, des dels Pares Apostòlics fins a autors recents. L'autor ha triat els textos amb molt d'encert. Serà de molta utilitat per a tothom», amb paraules de Lluís F. Ladaria, secretari de la Congregació per a la Doctrina de la Fe.

FRANZ KAFKA
La metamorfosi
Editorial Base, 2014, 108 pàg.

Després d'una nit intranquil·la, el comerciant Gregor Samsa descobreix que s'ha convertit en una mena d'escarabat gegant amb característiques antropomòrfiques. Això, naturalment, implicarà un seguit de canvis en la seva vida, no només en ell mateix, també en els que l'envolten. Franz Kafka està considerat un dels escriptors més influents de la història de la literatura.

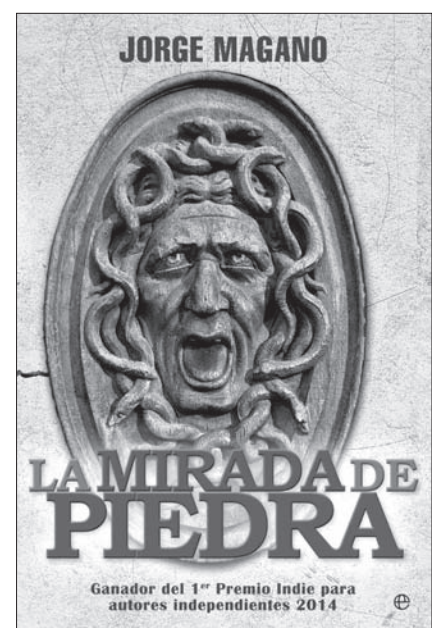
CHARLES PÉGUY
El frente está en todas partes
selección de textos
Nuevo Inicio, 2014, 401 pàg.

«Tots estem al front perquè el front és a tot arreu, no pas perquè nosaltres el busquem. No cavem nosaltres les trinxeres, les cavem al voltant nostre la història i la fidelitat a la veritat», com deia Péguy.

Amb aquesta antologia l'editorial Nuevo Inicio ha decidit commemorar el centenari de la mort de Charles Péguy.

JORGE MAGANO
La mirada de piedra
La Esfera de los Libros, 2014, 452 pàg.

Un bust barroc de Medusa al qual la llegenda atribueix una terrible maledicció ha desaparegut del museu de Verona on s'exhibia i les autoritats demanen ajuda al periodista Jaime Azcárate. De Grècia a Sardenya passant per la romàntica ciutat de Verona, Jaime i Paloma hauran d'oblidar les seves diferències per burlar la mort i resoldre el misteri de la gorgona. Guanyador del 1r premi Indie per a autors independents 2014.

Crítica literària

Rector de poble. Capellà rural

Així signava Mn. Joan Vallicrosa un escrit seu publicat al setmanari *9Nou*, núm. 1.016. Mn. Joan, com se l'anomenava correntment, era rector de la parròquia de Santa Maria de Llerona des del 24 d'octubre del 1959 fins a la seva mort el 30 de desembre del 2014. D'aleshores ençà han passat 55 anys.

Parlo del mossèn Joan que he conegut, tractat, respectat i ben apreciat. En els records i fotografies familiars hi és ben present. Des de fa anys, ja en vida dels meus pares, era el personatge que no faltava en els esdeveniments familiars del caire que fossin: enterraments, casoris, batejos, celebracions... cabell blanc abundós, aspecte de prohom d'altre temps, cara ampla i ulleres gruixudes, amant de la bona taula i el bon beure sense caure en el refinament exagerat. Intel·ligent, culte, bon coneixedor de les llengües clàssiques i de l'astronomia, bon conversador, compromès amb l'església local i universal, amb el país i la seva cultura; analític i amb sentit crític de la realitat, dur i incisiu si així entenien que havia de ser: no callava allò que pensava del tema que fos, polític, religiós, local, global... defensor de la llibertat d'expressió «¿Creieu que pot ser una cosa nefasta intentar formar consciències amb sentit

JOAN J. VALLICROSA i MAYNOU

Santa Maria de Llerona / Un poble amb arrels

Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1990, 137 pàg.

humà i cristià?» («Predicació i política», *Revista Vallès*, 21 gener del 2000).

Fou un excel·lent catequista, al temple i fora d'ell, ecumènic, amant del cant litúrgic i popular, la seva veu semblava traspasar els murs de l'església i escampar-se pels camps i les cases del poble dispers. Capaç d'arribar a les persones, mostrar-los el «camí dels manaments de la llei de Déu (tres regulen la relació amb Déu, set s'ordenen a la relació de la persona amb els altres...» s'entén, oi?), amb el sagrament de la reconciliació sempre a punt oficialitzat o no. Però no tothom ho va entendre així. Tampoc tot van ser flors i violes. Incomprensions, malentesos, enfrontaments més o menys dissimulats, el van acompanyar al llarg del seu servei de rector. El mossèn se'n sentia i se'n queixava: «El Senyor és la meua roca, el meu refugi, el meu salvador», escriu el Nadal del 1993 en un fulletó publicat per la parròquia en al·lusió al cant de David de 2Sm 22. Sovint ho subscriu.

En vida del meu marit, els dissabtes

després de la missa de les vuit del vespre, venia a casa i sopàvem torrada amb el que fos feta a la llar de foc i escalfats per la calor que desprenia. En aquestes vetllades d'hivern el mossèn se sentia en confiança i no estalviava aquella llibertat d'expressió a la qual he fet esment més amunt: sortia el ciutadà, el lleroní, l'home d'Església, el capellà..., opinava lliurement. Quan arribava el bon temps fèiem un parèntesi, llavors un dia del mes de juny anàvem a dinar o sopar fora de casa o fèiem una excursió pels voltants on ho veiem tot i no veiem res perquè anar amb el mossèn era una mena de visita tsunami. Tothom de la rodalia, i més enllà, el coneixia i ell els coneixia, persones de tota mena i condició i ell anava explicant relacions de parentiu i coneixença amb dificultat per part nostra per seguir-li el fil narratiu.

Ara me n'adono que he d'acabar. Però no he acabat. Això són retalls de records i, com a tals, incomplets, insuficients, enfilats una mica a corre-cuita.

Rosa M. Boixareu
Vilaplana
Síndica de Greuges
de la URL

Altres, de ben segur, ho aniran completant. Em queda fer una petició en veu alta a qui correspongui: s'ha considerat l'oportunitat de donar definitiva sepultura a Mn. Joan Vallicrosa al presbiteri del temple de Santa Maria de Llerona? Cinquanta-cinc anys de servei són molts anys i molt «servei»: de lliurament voluntari als altres com a resposta al que demana el seguiment a Jesús. S'ho mereix. Pel que fa al llibre... bé, n'ha estat l'excusa.

Crítica cinematogràfica

Cridats a la santedat

ST. VINCENT

DIRECTOR: Theodore Melfi.

INTÈRPRETS: Bill Murray, Melissa McCarthy, Naomi Watts, Chris O'Dowd, entre altres.

MÚSICA: Theodore Shapiro.

GÈNERE: comèdia dramàtica.

102 minuts.

Estats Units, 2014.

De vegades el cinema ens regala pel·lícules senzilles que aconsegueixen tocar el cor de l'espectador sense recórrer a un al·mívar fàcil. Quan, com en aquesta ocasió, la pel·lícula està signada per un director debutant, el regal té més valor perquè presagia altres obres de bon cinema. Aquest és el cas de *St. Vincent*, pel·lícula que va sorprendre i que va ser aclamada pel públic al recent festival de Toronto. El film explica la història de Maggie (Melissa McCarthy) una dona separada, que arriba a un barri de Brooklyn acompanyada del seu fill Oliver (Jaeden Lieberher) de dotze anys. Maggie ha de treballar moltes hores per la qual cosa no té altra solució per al seu fill que deixar-lo a càrrec d'un veí rondinaire, Vincent (Bill Murray), que accepta de mal grat i per una compensació econòmica gens menyspreable la custòdia temporal d'Olivier.

El nen està acovardit al col·legi, pateix

l'assetjament d'uns pinxos, és extremadament sensible i fràgil, no confia en ell mateix i viu ple de pors. Vincent és un autèntic impresentable, borratxo, fumador compulsiu, maleducat, masclista, groller, brut i egoista. Manté una relació sentimental amb una *stripper*, Daka (Naomi Watts), gasta els seus diners en apostes i només manté una relació respectuosa amb el seu gat.

Entre aquestes persones: la mare, el nen, Vincent i Daka, sorgeix una química especial que els fa descobrir-se com a éssers humans i donar el millor d'ells mateixos pels altres. D'altra banda, un jove sacerdot i professor de l'Oliver (Chris O'Dowd) anima els alumnes a descobrir i presentar algun sant actual; el nen aleshores comença a mirar el vell rondinaire amb una mirada que ningú no ha fet mai, i descobreix que —darrere d'una aparença d'algú repulsiu— s'amaga un ésser humà de bon cor.

La pel·lícula, que podria ser previsible en les seves situacions, es converteix aviat en un producte desenfrenat i agredolç de bon cinema amb una factura tècnica excel·lent i un ritme precís. Lluny de caure en tòpics melodramàtics fàcils, *St. Vincent* és un cant a la vida, a la superació personal i a l'amistat. El debutant Theodore Melfi maneja amb una habilitat extraordinària el guió del film perquè el ritme no decaigui en cap moment. A més dirigeix extraordinàriament un grup d'actors (tant protagonistes com secundaris) que estan meravellosos.

Menció a part mereix Bill Murray; la pel·lícula reposa sobre ell. La seva actuació és absolutament extraordinària; sense excessos ni estridències, amb una mirada que parla, ens presenta un tipus

bo —un sant— amagat sota una cara de canalla. Murray està tocat de gràcia en aquest film i per a molts és la millor actuació de la seva carrera.

La música magnífica de Theodore Shapiro es combina amb diferents cançons entre les quals destaca el tema de Bob Dylan *Shelter from the Storm*, cantat per Murray a la vegada que l'escolta a través dels auriculars.

Extraordinàriament humana i entretinguda, aquesta pel·lícula ens convida a mirar les persones més enllà de les aparences, sabent que cada ésser humà, malgrat que estigui desajustat, té una corda sensible al bé i que, d'una manera o altra, està cridat a la santedat. Aquí rau el mèrit de la pel·lícula, a convidar-nos a mirar en profunditat i descobrir la bondat del món del nostre voltant. El director també té aquesta mirada amb el món de la religió i de l'Església, que és presentat amb respecte, tendresa i delicadesa. Cal que tinguem una mirada neta i àmplia, i veure-hi més enllà de les aparences, fins i tot el film ens encoratja a mirar el nostre cor per veure-hi quines possibilitats tenim de viure en santedat encara que siguem una mica pecadors i mesquins. A aquest sant de cinema no li falta res, té humanitat, capacitat miraculosa, i fins i tot un animalet beatífic que l'acompanya, un gat d'angora que es deixa acariciar pel seu amo i que, a pesar del desastre aparent que veu al seu voltant, és capaç de mirar i confiar.

Josan Montull

Salesià

josan.montull@salesians.cat

Des del carrer

MAR SORIANO, VOLUNTÀRIA DE LA COMUNITAT DE SANT'EGIDIO

«Calen polítiques eficaces per a les persones sense llar»

Fernando Cordero Morales

Als seus 17 anys, Mar Soriano Marfà vol unir-se a la lluita per la dignitat de les persones, d'aquí que somiï treballar a l'ONU. Aquesta estudiant de 2n de Batxillerat del Col·legi P. Damià de Barcelona ha fet el seu treball de recerca sobre les persones sense llar. Es troba en la final de *Beques Europa* que selecciona 50 joves que volen canviar el món.

Tot va començar amb el teu voluntariat al menjador de Maria Reina. Què porta una jove a «enganxar-se» amb tantes ganes a les persones sense llar?

Vaig començar 4t d'ESO. Només amb unes hores servint menjar se'm van obrir els ulls a un món que desconeixia. Em vaig adonar que aquella gent eren persones amb esperança i a les quals podia ajudar.

Després del treball de recerca,

diries que la ciutat de Barcelona és solidària?

Barcelona és oberta, solidària i mira d'integrar els més necessitats. A aquesta conclusió, he d'afegir-hi un «però». Hi ha moltíssimes ajudes per assistir la gent sense llar, el problema és que això no implica que dormi menys gent al ras. Cal eficàcia, garantir la sortida del carrer, polítiques contra la pèrdua dels drets humans.

Com és el perfil dels destinataris amb els quals cada divendres a la nit fas el teu voluntariat?

Vaig a Sant Llàtzer, on els voluntaris de Sant'Egidio donem un sopar per als nostres amics del carrer. Una ruta ens porta fins al Miguel, la Luana, el Manel i altres que viuen en condicions dures. Són molt diferents i els han pres la dignitat. Ens hi apropem amb l'entrepà o el suc per conèixe'ls. No podem canviar la seva situació, però sí que podem ser amics.

Hi ha cap història d'alguna persona sense llar que t'hagi ressonat especialment?

La d'una dona sola en un caixer obert. Ens hi vam apropar i li vam preguntar com estava i què li havia passat. Els seus ulls es van entristir i vaig veure en el seu rostre una gran sensació de temor. Aquella nit em vaig adonar del que se sent dormint al carrer.

Ets una jove somiadora. Com transmetries a altres joves la teva passió per poder, com indica una campanya de sensibilització, «imaginar un 2015 sense ningú al carrer»?

Cal un moviment supramunicipal i una conscienciació global. Això no significa que cadascun de nosaltres no haguem d'ajudar, al contrari. Com deia Gandhi, cal viure més senzillament ajudant els altres perquè, senzillament, altres puguin viure.

Pensant-ho millor

Antoni Coll
Periodista

Fabiola

L'any 2014 el món va acomiadar Fabiola, aquella jove noble de Madrid que vam veure com es convertia en reina dels belgues per matrimoni amb Balduí en aquelles petites pantalles en blanc i negre dels nostres vells televisors.

Fapochi vam contemplar, aquesta vegada en color, els funerals solemnes a la catedral de Brussel·les. No és una catedral europea de referència, com les de York, Venècia, Reims o Praga, però destaca al centre de la capital europea.

Tinc un record personal, encara que anècdotic, que no em resisteixo a obviar. En la meua primera visita a Brussel·les vaig anar a veure la catedral, i tot just havia fet quatre passes per tornar a l'hotel que un lladre em va ruixar els ulls amb un esprai àcid per prendre'm la bossa de mà, cosa que em va deixar cec a causa de la picor insuportable durant uns minuts interminables. No és estrany que recordi el que van veure els meus ulls... i el que no van veure.

Ara he tornat a la catedral amb el pensament, contemplant el fèretre de la reina dels belgues. Digna reina per a un digne rei, que va resultar exemplar en la conjunció entre la seva vida pública i la privada.

«És lògic que el rei sigui l'únic ciutadà belga obligat a actuar contra la seva consciència?», va preguntar Balduí als qui li insistien perquè signés la llei de despenalització de l'avortament. Aquells dies del 1990, en què es va jugar la corona, va tenir al seu costat, com sempre, la reina Fabiola, que s'havia oposat a l'avortament molt personalment des del primer dels seus cinc embarassos, quan els metges van diagnosticar que la seva vida corria un perill greu si continuava endavant. Va decidir continuar. No va tenir fills, però va conservar les conviccions.

Tres anys més tard d'aquell «no» al Parlament, el rei va morir d'una aturada cardíaca quan estaven de vacances a Motril. Des d'aleshores «la reina vídua» va continuar al costat del seu poble. Va fer la impressió que no havia tingut fills per poder ser la mare de tots. I d'aquesta manera, amb la seva senzillesa impressionant, saludava la gent i participava en nombroses iniciatives benèfiques.

Considerant el panorama europeu del segle XX, no caracteritzat precisament per la fidelitat matrimonial ni la defensa de les conviccions religioses, bé podríem anomenar la parella Balduí-Fabiola els «Reis Catòlics», amb perdó d'Isabel i Ferran.

Rauxa

Europa (I)

La gran manifestació de París de diumenge passat va ser un clam unitari contra la barbàrie. Poques vegades es poden veure plegades per una mateixa bona causa personalitats polítiques d'ideologies tan oposades i seguides d'una marea ciutadana igualment diversa. Aquest clam no anava adreçat tant al terrorisme islàmic, insensible davant d'aquesta mena de missatges, sinó a la mateixa Europa, esquerdada per la crisi econòmica i pel desencís amb els partits polítics tradicionals. És aquest context actual tan reliscós el que ha empès els mandataris europeus a organitzar amb una rapidesa i unanimitat inusitades aquesta crida

a la pau i a la unitat. Lamentablement no va ser així arran dels atemptats islamistes de Madrid i de Londres, que van provocar moltes més víctimes. Però aquelles massacres es van produir en plena bonança econòmica i de cofoïsmes europeu, i aleshores ningú no va creure necessari fer cap crida a la unitat. És cert que ara, a París, s'ha atemptat contra un dels pilars de la democràcia: la llibertat d'expressió. Però quan es mata no s'assassinem mai principis abstractes, per més elevats que siguin, sinó persones concretes amb noms i cognoms, treballin en una redacció o en una cadena de muntatge.

Eduard Brufau

